

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/24-01/459

URBROJ: 354-02/16-24-10

Zagreb, 24. listopada 2024.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, vršiteljice dužnosti predsjednice, Danijele Antolković, vršiteljice dužnosti zamjenice predsjednice, Zvonimira Jukića, vršitelja dužnosti člana te Jasnice Lozo i Karmele Dešković, članica, postupajući po žalbi žalitelja zajednice ponuditelja GIC Gradnje d.o.o., Zagreb, OIB: 35533914102, Tehnika d.d., Zagreb, OIB: 73037001250, Bilić-Erić d.o.o., Sesvete, OIB: 68580128211 i GIC Gradnje d.o.o., Rogaška Slatina, Republika Slovenija, OIB: 5851513000, zastupana po odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Buterin&Partneri d.o.o., Zagreb, u odnosu na odluku o odabiru, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0003618, predmet nabave: gradnja stambeno-poslovne građevina „A11“ u Podbrežju, naručitelja Grad Zagreb, Zagreb, OIB: 61817894937, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22, dalje: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Odbija se žalba žalitelja zajednice ponuditelja GIC Gradnje d.o.o., Zagreb, Tehnika d.d., Zagreb, Bilić-Erić d.o.o., Sesvete, i GIC Gradnje d.o.o., Rogaška Slatina, Republika Slovenija, kao neosnovana.
2. Odbija se zahtjev žalitelja zajednice ponuditelja GIC Gradnje d.o.o., Zagreb, Tehnika d.d., Zagreb, Bilić-Erić d.o.o., Sesvete, i GIC Gradnje d.o.o., Rogaška Slatina, Republika Slovenija za naknadu troškova žalbenog postupka, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Grad Zagreb, Zagreb, objavio je 18. travnja 2024. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0003618, predmet nabave: gradnja stambeno-poslovne građevina „A11“ u Podbrežju. Kao kriterij odabira određena je ekonomski najpovoljnija ponuda, koja se određuje na temelju kriterija cijene ponude 70%, specifičnog iskustva stručnjaka 20% i jamstvenog roka za otklanjanje nedostataka 10%.

U navedenom postupku javne nabave dostavljene su tri ponude, koje je naručitelj ocijenio valjanima te je 19. kolovoza 2024. donio odluku o odabiru, kojom je

kao najpovoljniju odabrao ponudu ponuditelja Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş., Republika Turska, Bursa. Odluka je objavljena u EOJN RH 26. kolovoza 2024.

Na navedenu odluku o odabiru žalbu je 5. rujna 2024. izjavio žalitelj zajednica ponuditelja GIC Gradnje d.o.o., Zagreb, Tehnika d.d., Zagreb, Bilić-Erić d.o.o., Sesvete i GIC Gradnje d.o.o., Rogaška Slatina, Republika Slovenija, zastupana po odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Buterin&Partneri d.o.o., Zagreb. Žalitelj u žalbi u bitnome osporava provedeni postupak pregleda i ocjene ponude, osporavajući valjanost ponude odabranog ponuditelja. Žalitelj predlaže poništiti odluku o odabiru, uz naknadu troška žalbenog postupka.

U svom odgovoru na žalbu naručitelj osporava žalbene navode, smatra žalbu neosnovanom te predlaže njeno odbijanje.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu odabrani ponuditelj u bitnome osporava žalbene navode, upućuje na činjenice i dokaze kojima opravdava valjanost ponude te predlaže odbijanje žalbe.

Tijekom žalbenog postupka pred ovim državnim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala, koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi, zapisnika o otvaranju ponuda, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, odluke o odabiru, ponude odabranog ponuditelja, te ostalih dokaza.

Žalba žalitelja je dopuštena, pravodobna i uredna te izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je neosnovana.

Žalitelj navodi da odabrani ponuditelj ponudu nije izradio sukladno članku 280. ZJN 2016 i dokumentaciji o nabavi, jer u ponudu nije uključio tvrtku ili obrt s potrebnim odobrenjem za obavljanje poslova privatne zaštite, pa je stoga naručitelj propustio ponudu odabranog ponuditelja odbiti kao nepravilnu. Žalitelj navodi da je sastavni dio troškovnika i radni list 6.9. Tehnička zaštita, koji dio troškovnika se odnosi na dobavu i isporuku sustava tehničke zaštite, sve sukladno Zakonu o privatnoj zaštiti (Narodne novine broj 16/20, 114/22) i Pravilniku o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite. Nadalje, žalitelj upućuje da je u dokumentu Opći podaci o predmetu nabave i Upute za ponuditelje – dodatni podaci, navedeno da, tijekom realizacije ugovora, izvođač mora, o svom trošku osigurati angažman (primjerice) stručnjaka za geomehaniku, a naručitelj zadržava pravo, u svrhu provjere potrebnih kvalifikacija angažiranih stručnjaka zatražiti, a izvođač je obvezan dostaviti konkretno propisane dokumente za stručnjaka za geomehaniku. Iz navedenog žalitelj navodi da je jasno da ponuditelji stručnjaka za geomehaniku ne moraju navesti u svojoj ponudi i uključiti ga u istu. Za razliku od propisanoga, u točki dokumentacije Uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni sukladno posebnim propisima ili stručnim pravilima, određeno je da u slučaju u kojem ponuditelj kompletnih građevinskih i radova druge vrste ugovara sve poslove po ugovornoj odredbi „ključ u ruke“ mora u ponudu i ugovaranje poslova tehničke zaštite uključiti tvrtku ili obrt s potrebnim dopuštenjem. Žalitelj navodi da „uključiti u ponudu“, sukladno ZJN 2016, znači navesti navedenu tvrtku ili obrt u ponudi, bilo kao ponuditelja, bilo kao člana zajednice ponuditelja, bilo kao podugovaratelja. Navodi da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja nedvojbeno utvrđeno da isti u svoju ponudu nije uključio tvrtku ili obrt s potrebnim dopuštenjem. S obzirom na to da je izričito navedeno da tvrtka ili obrt s potrebnim dopuštenjem moraju biti navedeni u ponudi i posljedično i u ugovoru

o javnoj nabavi, naknadno uvođenje tvrtke ili obrta s potrebnim dopuštenjem, koja nije navedena u ponudi i u ugovoru, posljedično bi dovelo do izmjene ponude što je suprotno odredbama članka 280. stavak 8. ZJN 2016, tumači žalitelj. Nadalje, u dokumentu Uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni sukladno posebnim propisima ili stručnim pravilima, određeno je da je odabrani ponuditelj, na zahtjev naručitelja, prije projektiranja i izvođenja sustava tehničke zaštite, obvezan dostaviti odobrenje za djelatnost privatne zaštite kako je propisano navedenom točkom. Predmetni uvjet se odnosi na fazu nakon odabira i isti ni u kom slučaju ne isključuje obvezu naručitelja da pregled i ocjenu ponuda provede u skladu s odredbama ZJN 2016 i između ostalog provjeri je li ponuditelj u ponudu uključio tvrtku ili obrt s potrebnim dopuštenjem. Žalitelj navodi da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja utvrdio da su u ponudu uključena dva podugovaratelja: Asoy İnşaat A.Ş.,Turska i JC development&strategy d.o.o., Zagreb. Žalitelj je od Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite, Sektora za inspekcijske poslove zatražio informaciju ima li bilo koji od navedenih gospodarskih subjekata navedenih u ponudi odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite u Republici Hrvatskoj sukladno Zakonu o privatnoj zaštiti. 27. kolovoza 2024. te je od navedenog Sektora Ministarstva unutarnjih poslova zaprimljen dopis putem e-maila u kojemu se nedvojbeno navodi da pravne osobe koje su navedene u dopisu nemaju odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite u Republici Hrvatskoj. U daljnjem tijeku žalbenog postupka, u podnesku od 13. rujna 2024. žalitelj upućuje na internet poveznicu na kojoj je moguće vidjeti doslovno i jezično značenje riječi „uključiti“, na okolnost utvrđivanja je li odabrani ponuditelj u samo ponudi morao navesti (uključiti) sporni gospodarski subjekt za pružanje privatne zaštite.

U odgovoru na žalbu, naručitelj također upućuje na relevantne odredbe dokumentacije o nabavi, koje se u bitnome odnose na iste dijelove kako navodi i žalitelj (Opći podaci o predmetu nabave i upute za ponuditelje, radni list 6.9. troškovnika Tehnička zaštita). Navodi da je odabrani ponuditelj u ponudi dostavio troškovnik popunjen sukladno odredbama dokumentacije o nabavi, te je njegova ponuda kao valjana sukladno kriterijima za odabir ponude ocijenjena najpovoljnijom. Navodi da odredbe dokumentacije o nabavi iz općih podataka o predmetu nabave i uputama za ponuditelje ne predstavljaju uvjet sposobnosti određen dokumentacijom o nabavi, već se radi o trenutku kada se po izvršnosti odluke o odabiru pristupa sklapanju i realizaciji ugovora o javnoj nabavi s odabranim ponuditeljem. Nadalje, navodi da odabrani ponuditelj nigdje nije ni naveo da su njegovi podugovaratelji pravne osobe koje imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite u Republici Hrvatskoj niti je to bio dužan navoditi s obzirom da isto nije određeno dokumentacijom o nabavi. Zakonom o privatnoj zaštiti, odredbama članka 4. propisani su uvjeti obavljanja djelatnosti privatne zaštite, te će odabrani ponuditelj tijekom realizacije ugovora o javnoj nabavi angažirati tvrtku ili obrt koja zadovoljava navedene zakonske uvjete. U daljnjem tijeku žalbenog postupka, u podnesku od 30. rujna 2024. naručitelj navodi da je sukladno dokumentaciji o nabavi određeno da će javni naručitelj s odabranim ponuditeljem sklopiti ugovor o građenju s odredbom „ključ u ruke“, a sve sukladno članku 630. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23) te zahtijeva da izvođač izvede sve radove potrebne za izgradnju i upotrebu građevine. Pojašnjava da odredba „ključ u ruke“ znači obvezu ponuditelja da izvede sve radove i za njih vezane usluge, isporuči i ugradi sve materijale i opremu potrebnu za izgradnju objekta kao cjelovitog i funkcionalnog objekta s ishodačenjem uporabne dozvole. S obzirom da se radi o odredbi „ključ u ruke“, opis radova se ne popunjava s jediničnim cijenama već ponuditelj nudi samo konačnu vrijednost svih radova - komplet (uključuje sve neograničene rizike više i manje radnji

i nepredviđenih radova po odredbi „ključ u ruke“, odnosno, izvođenje svih radova potrebnih za izgradnju i uporabu građevine, uključivo ishoda (izvođenje uporabne dozvole). Navodi da je odabrani ponuditelj postupio sukladno zahtjevima dokumentacije o nabavi, s obzirom da je dostavio uredno popunjen troškovnik s ukupnom cijenom u kojoj je uključena i cijena privatne zaštite (iz dokumenta Opis radova-opći uvjeti 1. stavke, radni list 6.9. Tehnička zaštita koji se odnosi na dobavu i isporuku sustava tehničke zaštite). Prema tome, odabrani ponuditelj je u ponudi uključio tvrtku ili obrt s potrebnim dopuštenjem, a javni naručitelj tijekom realizacije ugovora zadržava pravo provjere ispunjenja zakonskih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz ovog predmeta nabave. Navodi da ponuditelji nisu bili dužni navoditi koju tvrtku ili obrt će angažirati u obavljanju poslova privatne zaštite na gradilištu, a posebice ako se u obzir uzme odredba članka 220. ZJN 2016, kojom je određeno da javni naručitelj ne smije zahtijevati od gospodarskih subjekata da dio ugovora o javnoj nabavi daju u podugovor ili da angažiraju određene podugovaratelje niti ih u tome ograničavati.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu, odabrani ponuditelj navodi da u dokumentu Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta niti na jednom mjestu nije zatraženo navođenje tvrtke ili obrta s potrebnim dopuštenjem za poslove privatne zaštite, kako tvrdi žalitelj niti je to uvjet koji bi bio podloga za bilo koju osnovu za isključenje ponuditelja po traženim obveznim osnovama, niti odbijanje radi neispunjavanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti, tako da je nedvojbeno da se taj zahtjev ne treba dokazivati u trenutku nuđenja i prije otvaranja svih ponuda pa tako ni u postupku dostavljanja ažuriranih popratnih dokumenata. Ukazuje da se dokument Opći podaci o predmetu nabave i upute za ponuditelje-dodatno 2, odnosi na dodatne obavijesti ponuditeljima odnosno budućem izvoditelju radova, koje radnje mora poduzeti odnosno izvršiti da bi zadovoljio sve pretpostavke propisa i započeo ugovorene radove na vrijeme te da se ne bi izložio riziku naplate jamstva za dobro izvršenje posla u slučaju nemogućnosti ispunjenja ikoje od zakonskih obveza. Dakle, u navedenom dijelu tog dokumenta radi se o uputama i odredbama za izvršenje ugovora, a ne o uvjetima tehničke i stručne sposobnosti kako to pogrešno tumači žalitelj. Pored navedenog, a kao očiti protuargument tezi žalitelja, odabrani ponuditelj ističe kako je posljedica nepoštivanja navedenih pretpostavki naplata jamstva za uredno izvršenje ugovora, slijedom čega se ukazuje da se radi o uvjetu, koji je relevantan u fazi izvršenja. Iz toga proizlazi da je navedenu sankciju (raskid ugovora i naplata jamstva za uredno izvršenje) moguće provesti samo nakon zaključenja i potpisivanja ugovora o javnoj nabavi. Navodi da prema dokumentaciji o nabavi, angažman svih stručnjaka mora biti uključen u cijenu ponude, dakle uključen u financijskom smislu, a ne naveden već u ponudi imenom. U daljnjem tijeku žalbenog postupka, u podnesku od 23. rujna 2024. odabrani ponuditelj navodi da, opreza radi, dostavlja dokaz na okolnost da je angažirao gospodarski subjekt za poslove tehničke zaštite koji je uključen u cijenu ponude i da odabrani ponuditelj može udovoljiti zahtjevu naručitelja za dokazom o obavljanju tehničke i privatne zaštite, pa dostavlja preslik ponude Bitahon d.o.o., Zagreb, br. 0179-2024 od 10. lipnja 2024. i rješenje Ministarstva unutarnjih poslova kojim se odobrava trgovačkom društvu Bitahon d.o.o., Zagreb obavljanje djelatnosti privatne zaštite - tjelesne i tehničke zaštite. Nadalje, odabrani ponuditelj upućuje na internet poveznicu na kojoj je moguće vidjeti doslovno jezično tumačenje riječi „uključiti“ i „navesti“.

Među strankama nije sporno da odabrani ponuditelj u svojoj ponudi nije identificirao tvrtku ili obrt s potrebnim odobrenjem za obavljanje poslova privatne zaštite sukladno Zakonu o privatnoj zaštiti, već je sporno je li ponuditelj, sukladno

odredbama dokumentacije o nabavi, bio obvezan u svojoj ponudi nominirati takav gospodarski subjekt.

Radi rješavanja spornog pitanja, prvenstveno je izvršen uvid u relevantne odredbe dokumentacije o nabavi.

Točkom 4.9. dokumenta Upute za ponuditelje, 4.9.1. Drugi podaci koje naručitelj smatra potrebnima, Ostale napomene, navedeno je: „Vidjeti prilog-Opći podaci o predmetu nabave i upute za ponuditelje-dodatni podaci“. Dalje, za sve što nije regulirano dokumentacijom o nabavi primjenjuju se odredbe Zakona o javnoj nabavi i podzakonski propisi doneseni temeljem istog. Naručitelj sklapa s odabranim ponuditeljem ugovor o javnoj nabavi po ugovornoj odredbi „ključ u ruke“.

U dokumentu Opći podaci o postupku nabave, točka 3. Podaci o predmetu nabave, navedeno je da je riječ o gradnji stambeno-poslovne građevine A11 u Podbrežju, po ugovornoj odredbi „ključ u ruke“, da detalji se nalaze u dokumentu Opći podaci o predmetu nabave i upute za ponuditelje-dodatno. Uvidom u spomenuti dokument, utvrđeno je da je navedeno da će naručitelj po provedenom postupku javne nabave sklopiti ugovor o građenju s odredbom „ključ u ruke“, a sve sukladno članku 630. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23), te zahtijeva da izvođač izvede sve radove potrebne za izgradnju i uporabu građevine. Odredba „ključ u ruke“ znači obvezu ponuditelja da izvede sve radove i za njih vezane usluge, isporuči i ugradi sve materijale i opremu potrebnu za izgradnju objekta kao cjelovitog i funkcionalnog objekta s ishodačenjem uporabne dozvole. Ugovorena cijena obuhvaća i vrijednost svih nepredviđenih radova i viškova radova, a isključuje utjecaj manjkova radova na ugovorenu cijenu, pod pretpostavkom da nije došlo do izmjene opsega ugovorenih radova na temelju sporazuma ugovornih strana ili iz razloga za koje odgovara naručitelj.

Potom, u odnosu na tehničke specifikacije, propisano je da se tehničkim specifikacijama utvrđuju tražene minimalne karakteristike predmeta nabave koji se nabavlja. Tehničke specifikacije nalaze se u prilogu dokumentacije o nabavi – Opis radova, u kojem su iskazane stavke i količine koje nisu obvezujuće te služe kao podloga za izračun konačne vrijednosti svih radova. Opis radova se ne popunjava s jediničnim cijenama već ponuditelj nudi samo konačnu vrijednost svih radova - komplet (uključuje sve neograničene rizike više i manje radnji i nepredviđenih radova po odredbi „ključ u ruke“, odnosno, izvođenje svih radova potrebnih za izgradnju i uporabu građevine, uključivo ishodačenje uporabne dozvole).

U odnosu na troškovnik, propisano je da se troškovnik nalazi u prilogu u nestandardiziranom obliku. Troškovnik se nalazi u prilogu dokumentacije o nabavi te se odnosi na ukupnu cijenu izgradnje stambeno-poslovne građevine oznake „A11“ u Podbrežju po odredbi „ključ u ruke“. „Troškovnik – opis predmeta nabave“ se ne popunjava s jediničnim cijenama već ponuditelj nudi samo konačnu vrijednost svih radova - komplet (uključuje sve neograničene rizike više i manje radnji i nepredviđenih radova po odredbi „ključ u ruke“, odnosno, izvođenje svih radova potrebnih za izgradnju i uporabu građevine, uključivo ishodačenje uporabne dozvole). Cijena je nepromjenjiva, piše se brojkama i izražava se za cjelokupan predmet nabave.

Pod točkom Uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni sukladno posebnim propisima ili stručnim pravilima, propisano je da u slučaju u kojem ponuditelj kompletnih građevinskih i radova druge vrste ugovara sve poslove po ugovornoj odredbi „ključ u ruke“ mora u ponudu i ugovaranje poslova tehničke zaštite uključiti tvrtku ili obrt s potrebnim dopuštenjem. Za potrebe projektiranja i izvođenja sustava tehničke zaštite odabrani gospodarski subjekt će na zahtjev naručitelja dostaviti

odobrenje za djelatnost privatne zaštite: odobrenje nadležnog tijela za obavljanje poslova tehničke zaštite na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom o privatnoj zaštiti (Narodne novine broj 16/20 i 114/22) ili drugi odgovarajući dokument kojim se potvrđuje da strani gospodarski subjekt u Republici Hrvatskoj ima pravo obavljati navedene poslove i uvjerenje nadležnog tijela kojim se potvrđuje da gospodarskom subjektu od dana početka postupka javne nabave nije zabranjeno obavljanje djelatnosti privatne zaštite sukladno članku 159. stavku 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine broj 47/09 i 110/21) i članku 2. stavak 1. točke 1. Pravilnika o sadržaju, izgledu i načinu vođenja upisnika u djelatnosti privatne zaštite (Narodne novine broj 19/21) ili drugi odgovarajući dokument kojim se dokazuje da stranom gospodarskom subjektu u Republici Hrvatskoj nije zabranjeno obavljanje djelatnosti privatne zaštite. Tijekom realizacije ugovora, naručitelj zadržava pravo provjere ispunjenja zakonskih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz ovog predmeta nabave. U slučaju da odabrani ponuditelj ne dostavi dokaze ispunjenja zakonskih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz ovog predmeta nabave na zahtjev naručitelja ili se utvrdi da zahtjevi nisu ispunjeni tijekom izvršenja ugovora, naručitelj ima pravo raskinuti ugovor i naplatiti jamstvo za uredno izvršenje ugovora.

Uvidom u dokument Troškovnik-opis radova, Opći uvjeti i stavke utvrđeno je da je, među ostalim, naveden i list 6.9. Sustav tehničke zaštite, Kontrola pristupa, točka 6.9.30. Izrada elaborata prosudbe ugroženosti, izvedbenog projekta te dokumentacije izvedenog stanja sukladno Zakonu o privatnoj zaštiti (Narodne novine broj 16/20 i 114/22) i Pravilniku o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite (Narodne novine broj 198/03) u 3 primjerka.

Dakle, prema žalitelju, iz konstrukcije dijela dokumentacije o nabavi „U slučaju u kojem ponuditelj kompletnih građevinskih i radova druge vrste ugovara sve poslove po ugovornoj odredbi „ključ u ruke“ mora u ponudu i ugovaranje poslova tehničke zaštite uključiti tvrtku ili obrt s potrebnim dopuštenjem“ nedvojbeno proizlazi da je takav subjekt morao biti uključen već u samu ponudu ponuditelja, odnosno biti vidljiv iz sastava ponude, u svojstvu ponuditelja, člana zajednice ponuditelja ili podugovaratelja. S druge strane, prema naručitelju i odabranom ponuditelju, takav gospodarski subjekt će biti uključen tek u fazi izvršenja ugovora te ga je svaki ponuditelj morao u ponudu uključiti u financijskom smislu, bez egzaktnog navođenja naziva gospodarskog subjekta već u samoj ponudi.

S obzirom na utvrđeno činjenično stanje, potrebno je primijeniti odredbe materijalnog prava sadržane u člancima 280. stavak 4., 290. stavak 1. i 313. stavak 1. i 2. ZJN 2016.

Ovdje treba ukazati da dokumentacija o nabavi kao takva predstavlja skup dokumenata koje je izradio naručitelj, a koji sadrže informacije i podatke potrebne ponuditeljima za izradu ponude i izvršenje ugovora. Također, treba uvažiti da ugovorne strane izvršavaju ugovor o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom, a javni naručitelj je obvezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom. U smislu navedenog, potrebno je dokumentaciju o nabavi tumačiti i shvatiti kao cjelinu, a njezin sadržaj tumačiti na smislen i svrhovit način, koji osigurava ispunjenje zahtjeva i uvjeta koji se propisanom formom nastoji postići. U konkretnom slučaju, naručitelj je potrebu za raspolaganjem tvrtkom ili obrtom s potrebnim dopuštenjem za obavljanje poslova privatne zaštite propisao kao dio uvjeta koji moraju biti ispunjeni prema posebnim propisima, potrebnim za izvršenje ugovora, u odnosu na gospodarski subjekt koji će biti odabran. Drugim riječima, naručitelj navedeno nije propisao kao uvjet sposobnosti bilo koje vrste niti je time

uvjetovao valjanost ponude. Da je tome tako, proizlazi i iz dokumentacijom o nabavi propisanoj posljedici za neispunjenje propisane stavke, a to je raskid ugovora i naplata jamstva za izvršenje ugovora, a ne naplata jamstva za ozbiljnost ponude. Stoga, iz ukupnosti sadržaja dokumentacije o nabavi jasno proizlazi da naručitelj navedenu okolnost neće provjeravati tijekom pregleda i ocjene ponuda već, ukoliko ocijeni potrebnim, u okviru izvršenja ugovora, odnosno nakon donošenja odluke o odabiru i sklapanja ugovora o javnoj nabavi. S obzirom da je naručitelj već dokumentacijom o nabavi propisao nužnost raspolaganja ponuditelja takvom tvrtkom, to je već time proizašla obveza za odabranog ponuditelja da ista bude uključena u cijenu ponude („ključ u ruke“), a čime je naručitelj osiguran od eventualnih dodatnih troškova.

Slijedom svega navedenog, ocjenjuje se da iz konstrukcije dokumentacije o nabavi na koju žalitelj ukazuje ne proizlazi da su ponuditelji morali u samoj ponudi nominirati subjekt za izvođenje poslova privatne zaštite s potrebnim dopuštenjem, pa je žalbeni navod neosnovan.

Nadalje, žalitelj navodi da je naručitelj propisao da je svaki ponuditelj obvezan dokazati da ne postoji osnova za isključenje iz članka 252. ZJN 2016. Također je propisano da je naručitelj obvezan isključiti gospodarskog subjekta iz postupka nabave ako utvrdi da postoji osnova za isključenje propisana člankom 252. ZJN. Navodi da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja utvrđeno da je odabrani ponuditelj za potrebe dokazivanja uvjeta iz točke 4.2. dokumentacije o nabavi, između ostalog dostavio dokument (kao dokaz nepostojanja duga po osnovi socijalnih osiguranja) koji je očito nekvalitetno preveden (jer je nerazumljiv) i ne potvrđuje jasno i nedvojbeno da odabrani ponuditelj nema duga po osnovi javnih davanja, već dapače, iz dokumenta proizlazi da dug postoji. Dapače iz navedenog dokumenta proizlazi da dug po osnovi plaćanja doprinosa za socijalna davanja postoji, iako nije naveden koliko isti iznosi. Također, uvidom u ažurirani popratni dokument dostavljen od strane gospodarskog subjekta Asoy İnşaat A.Ş., Turska (podugovaratelja odabranog ponuditelja) utvrđeno je da je i predmetni dokument nejasan, odnosno da nije kvalitetno preveden od strane ovlaštenog sudskog prevoditelja, budući da je u istome navedeno da je datum na temelju upita za cijevi te da se navedeni dokument ne može koristiti za sudjelovanje u natjecanjima u skladu s člankom 10. Zakona br. 4734. Žalitelj upućuje na istu vrstu dokaza iz drugog postupka javne nabave od drugog ponuditelja te navodi da iz navedenog proizlazi da gospodarski subjekti iz Turske mogu pribaviti odgovarajući dokument radi dokazivanja svojih obveza u matičnoj zemlji pa je nedvojbeno da dokument koji je odabrani ponuditelj priložio u ovom postupku ne udovoljava tom zahtjevu. Žalitelj dostavlja dokaze na koje upućuje. Navodi da je iz istih vidljivo da su izdani od Republike Turske, Predsjedništva zavoda za socijalno osiguranje, Opća uprava za socijalno osiguranje, za gospodarske subjekte s nastanom iz Turske u kojim dokumentima je navedeno da je na temelju uvida u bazu registarskih informacija u cijeloj Turskoj, sukladno članku 10. Zakona o javnoj nabavi broj 4734, utvrđeno da ne postoji dugovanje za socijalno osiguranje. Žalitelj navodi da naručitelj nije, iako je bio obvezan, zatražio novi prijevod predmetnih dokumenata s turskog na hrvatski jezik po ovlaštenom sudskom tumaču iz kojega bi nedvojbeno utvrdio imaju li odabrani ponuditelj i podugovaratelj dug po osnovi javnih davanja. Zbog navedenog, žalitelj smatra da je naručitelj propustio ponudu odabranog ponuditelja odbiti kao neprihvatljivu, jer njegova ponuda ne ispunjava kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta.

U odgovoru na žalbu, naručitelj navodi da je odabrani ponuditelj na zahtjev dostavio ažurirane popratne dokumente te je kao dokaz da ne postoji osnova za

isključenje sukladno članku 252. ZJN 2016 dostavio dokument Republike Turske, Ministarstva financija, Poreznog ureda u Buisi od 9. srpnja 2024., u kojem je jasno i nedvojbeno utvrđeno da odabrani ponuditelj nema dugovanja po osnovi javnih i socijalnih davanja u Republici Turskoj. Također, navodi da je odabrani ponuditelj na zahtjev naručitelja kao ažurirani popratni dokument dostavio izjavu u svrhu dokazivanja da ne postoje osnove za isključenje sukladno članku 252. ZN 2016 u Republici Hrvatskoj. Pojašnjava da je dokument na koji se poziva žalitelj potvrda Centra za socijalno osiguranje Osmangazi, Republika Turska kojom se potvrđuje da odabrani ponuditelj nema dugovanja po osnovi socijalnih davanja u Republici Turskoj. Navedeni dokument je ovjeren i preveden od ovlaštenog prevoditelja. Iz navedenog dokumenta se može nedvojbeno zaključiti da odabrani ponuditelj nema dugovanja po osnovi socijalnih davanja, te je glede razumljivosti teksta navedenog dokumenta riječ o subjektivnom dojmu žalitelja. Iz navedenih razloga naručitelj smatra da je odabrani ponuditelj dokazao da ne postoje osnove za isključenje gospodarskog subjekta.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu, odabrani ponuditelj navodi da je očito naručitelju navedena dokumentacija jasna i da se već susretao sa navedenom dokumentacijom kao dokazima kada nije zatražio pojašnjenje iste. Ukazuje da žalitelj nije sudski prevoditelj niti ima njegova ovlaštenja niti je koristio mišljenje ovlaštenog stalnog sudskog tumača, stoga nije strana koja je stručna da se upušta u ocjenu kvalitete i jasnoće ili nejasnoće prijevoda po stalnom sudskom tumaču. Smatra da je žalitelj svoj prigovor uputio paušalno i zapravo bez dokazivanja da odabrani ponuditelj ne ispunjava predmetni uvjet, već problematizira kvalitetu prijevoda bez posebnog ukazivanja da je neki od podataka pogrešan odnosno bez jasnog dokaza da istim dokumentom nije dokazano ispunjenje obveze plaćanja dospjelih obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Odabrani ponuditelj pojašnjava da u Republici Turskoj postoje četiri načina ishoda potvrde od Uprave za socijalno osiguranje, ovisno: traži li se navedena potvrda za javne nabave u Republici Turskoj, traži li se prema projektima i odnosi li se na izvoditelja samostalno ili i na njegovog partnera ili podugovaratelja ako ih je bilo ili za sve opće generalne namjene, koji je najrigorozniji, jer ne dozvoljava ikakav dug po navedenoj osnovi u cijeloj Republici Turskoj. Dokumentacija koju je žalitelj predočio kao primjer za drugi gospodarski subjekt iz drugog postupka javne nabave odnosi se na Uvjerenje o nepostojanju duga u vezi aktivnosti koje su predmet javne nabave u Republici Turskoj i prema članku 10. Zakona javnim nabavkama broj 4734 Republike Turske. Naime, za gospodarske subjekte koji se bave građevinskim i sličnim radovima i u tijeku su sudjelovanja u postupku javne nabave u Republici Turskoj temeljem tekućeg postupka (u e-Zahtjev se mora upisati o kojoj se nabavi radi i kada je javno otvaranje, a oba gospodarskog subjekta redovno učestvuju u takvim postupcima - u javnim nabavama u Republici Turskoj) dozvoljen je dopušteni minus od 450.056,25 TRY za 2024. godinu i biti će im izdana potvrda da nemaju nepodmirenih obveza. Potvrde koje su u predmetnom postupku predali Nilüfer i Asoy, koji ne sudjeluju u javnim nabavama u Republici Turskoj i nemaju pravo na dopušteni minus, izdane su od istog tijela kao i potvrde gospodarskog subjekta Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. i E M Elektrik Sistem Hizmetleri A.Ş., te je istima dokazano da navedeni dug ne postoji. Dostavljeni dokumenti su daleko bolje kvalitete i u potpunosti odgovarajući za namjenu za koju se koriste u dokazivanju nepostojanja razloga za isključenje na kojega upire žalitelj te je odabrani ponuditelj dostavio funkcionalno pogodniju potvrdu radi dokazivanja nepostojanja predmetnog razloga za isključenje. U potvrdama koje su dostavili Nilüfer i Asoy je nedvojbeno utvrđeno kako navedeni gospodarski subjekti nemaju nepodmirenih dugovanja za socijalna davanja (nemaju dugovanja koja ne bi bila obuhvaćena predmetnim potvrdama) stoga odabrani

ponuditelj smatra da je naručitelj ispravno postupio u postupku pregleda i ocjene ponuda. U daljnjem tijeku žalbenog postupka, uz podnesak od 23. rujna 2024. odabrani ponuditelj prilaže još jedan prijevod sudskog tumača, istih potvrda dostavljenih u postupku pregleda i ocjene ponuda, iz kojeg navodi da je vidljivo da oba gospodarska subjekta podmiruju na vrijeme i da nemaju nepodmirenih dugovanja sa naslova socijalnih davanja (zdravstvenog i mirovinskog osiguranja) te da je njihov nepodmireni dug 0,00 TRY prema važećim pravilima poreznog sustava Republike Turske. Odabrani ponuditelj, kao dokaz načina pridobivanja e-potvrde o nepostojanju duga po socijalnim davanjima, dostavlja izvadak iz Uredbe, prilog 16-357 iz koje je navodi da je vidljivo da su potvrde gospodarskih subjekata Nilüfer i Asoy izdane pod točkom III. 2.a, jer oba gospodarska subjekta ne sudjeluju u javnoj nabavi u Republici Turskoj i ishodena potvrda na taj način je najrigoroznija moguća, jer uključuje i administrativne kazne i poticaje za štednju, koji inače nisu uključeni u koncept konačnog duga – dakle, obuhvaćena su sva moguća potraživanja sa naslova socijalnih i drugih davanja koja nisu obuhvaćena poreznim dugom za koji je nadležna druga državna ustanova.

Među strankama je sporno je li odabrani ponuditelj dostavljenim ažuriranim popratnim dokumentima dokazao nepostojanje okolnosti propisanih odredbom članka 252. stavka 1. ZJN 2016 odnosno točkom 4.2. Osnove povezane s plaćanjem poreza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u dokumentu Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta.

Radi rješavanja spornog pitanja prvenstveno je izvršen uvid u ponudu odabranog ponuditelja.

Kao ažurirani popratni dokument odabrani ponuditelj je dostavio po sudskom tumaču ovjereni prijevod s turskog na hrvatski jezik dokumenta izdanog u Republici Turskoj, Socijalno zaštitanje Ustanova Predsjedništvo, Pokrajinska uprava za socijalno osiguranje Burse, Centar za socijalno osiguranje Osmangazi, koji se odnosi na predmet: Upit o dugu u Turskoj, pa je u istome navedeno: „Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş., Republika Turska, Bursa: Po vašoj peticiji, vaši dugovi za koje je istekao zakonski rok plaćanja strukturirani su u okviru Zakona br. 7256 od 9.10.2020. i Zakona br. 7440 od 26.4.2023., u upitu u cijeloj Turskoj putem poreznog broja 6311223251. Utvrđeno je da nemate drugih dugova koji nisu obuhvaćeni ovim dokumentom. Ovaj dokument je izdan da služi kao primjer nadležnom tijelu u skladu s člankom 90. Zakona br. 5510, a nema kvalitetu potvrde o nesrodstvu i ne može se koristiti za postupna plaćanja.“. Predani dokument sadrži apostilu, a u ovjeri ovlaštenog sudskog tumača Azra Ozdemir, navedeno je: „Ovime izjavljujem da sam u potpunosti i točno preveo turski jezik dokument koji mi je dan na prijevod na hrvatski jezik“. Potom, odabrani ponuditelj je dostavio i po sudskom tumaču ovjereni prijevod s turskog na hrvatski jezik dokumenta izdanog u Republici Turskoj, Glavna uprava premija osiguranja, Elektronički dug, Potvrda o dugu kao rezultat upita u cijeloj Turskoj, za: Asoy İnşaat A.Ş.,Turska građevinsko dioničko društvo, sadržaja: „Od 3.7.2024. nemate nikakvih dugovanja prema našoj instituciji u upitu koji je napravljen u cijeloj Turskoj. Ovaj se dokument ne može koristiti za sudjelovanje u natječajima u skladu s člankom 10. Zakona br. 4734 ili za isplate naknada/odbitaka za radove koji se izvode putem natječaja institucijama i organizacijama navedenim u članku 90. Zakona br. 5510.“. Dokument sadrži apostilu, a u ovjeri ovlaštenog sudskog tumača Azra Ozdemir, navedeno je: „Ovime izjavljujem da sam u potpunosti i točno preveo turski jezik dokument koji mi je dan na prijevod na hrvatski jezik“.

U žalbenom postupku odabrani ponuditelj kao dokazni materijal dostavlja prijevod istih dokumenata naprijed navedenih, ali po drugom sudskom tumaču: Lea

Kizilkaya, stalni sudski tumač za turski jezik, ponovno imenovana rješenjem predsjednika Županijskog suda u Sisku. U ovjerenom prijevodu dokumenta koji se tiče gospodarskog subjekta Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş., Republika Turska, Bursa, izdanog u Republici Turskoj, Predsjedništvo institucije za socijalno osiguranje, Pokrajinsko ravnateljstvo za socijalno osiguranje Bursa, Centar za socijalno osiguranje Osmangazi, kao predmet navedeno je: provjera duga na području cijele Turske, sadržaja dokumenta: „Postupajući u skladu s vašim zahtjevom, izvršena je pretraga na području cijele Turske za porezni broj 6311223251. U našoj instituciji vaši dugovi čiji je zakonski rok plaćanja prošao restrukturirani su u okviru Zakona br. 7440 dana 26.4.2024. Utvrđeno je da svoje obveze plaćanja po potraživanima izvršavate uredno te da nemate drugih potraživanja koja nisu obuhvaćena restrukturiranjem. Ovaj dokument pripremljen je za podnošenje nadležnom tijelu u skladu s člankom 90. Zakona br. 5510 ne nosi svojstvo potvrde o razrješenju i ne može se koristiti za isplate prava.“. U ovjerenom prijevodu dokumenta koji se tiče gospodarskog subjekta Asoy İnşaat A.Ş., Turska, izdanog u Republici Turskoj, Predsjedništvo institucije za socijalno osiguranje, Glavna uprava za socijalno osiguranje, E-potvrda o nepostojanju duga kao rezultat pretrage na području cijele Turske, sadržaj glasi: „Dana 4.7.2024. utvrđeno je da na području cijele Republike Turske ne postoji vaš dospjeli dug u našoj instituciji. Ovaj se dokument ne može koristiti za sudjelovanje u natječajima u skladu s člankom 10. Zakona br. 4734 ili za isplate/odbitke za radove koji se izvode putem natječaja institucijama i organizacijama navedenim u članku 90. Zakona br. 5510.“.

Nadalje, odabrani ponuditelj dostavlja po sudskom tumaču ovjereni prijevod s turskog na hrvatski jezik Uredbe o primjeni e-potvrde o nepostojanju duga, Ankara, od 22. studenog 2005., u kojoj su utvrđene vrste potvrda o nepostojanju duga koje će fizičke ili pravne osobe dobiti korištenjem predmetnih opcija te poslovi koje mogu obavljati s tom potvrdom, pa je tako, u bitnome za žalbeni navod, navedeno:

„3.1. Izrada Potvrde o nepostojanju duga za poslove koji su predmet javne nabave, a) Opcije e-Potvrde o nepostojanju duga za sudjelovanje u javnoj nabavi: Predmetna opcija omogućava poslodavcima fizičkim ili pravnim osobama da dobiju potvrdu o nepostojanju duga u kojoj se navodi imaju li ili nemaju nepodmirenih dugovanja za doprinose socijalnog osiguranja prema našoj instituciji u cijeloj Turskoj, u skladu s odredbom članka 10. Zakona o javnoj nabavi br. 4734... U pretrazi Jedinica ispituje imaju li poslodavci fizičke ili pravne osobe dugovanja za doprinose za osiguranja, doprinose za socijalno osiguranje, doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti, biljegovinu, doprinose za obrazovanje i porez na posebne transakcije za sve poslovne jedinice koje su prijavljene tijekom e-Potvrda od datuma javne nabave; b) Opcije e-Potvrde o nepostojanju duga za isplatu potraživanja u natječajnim radovima.

3.2. Izrada Potvrde o nepostojanju duga za poslove koji nisu predmet javne nabave, a) opcije e-Potvrde o nepostojanju duga kao rezultat pretrage u cijeloj Turskoj: Predmetna opcija omogućava poslodavcima fizičkim ili pravnim osobama, ako ne sudjeluju u javnoj nabavi, da dobiju potvrdu da nemaju dugovanja prema našoj Ustanovi po doprinosima socijalnog osiguranja, doprinosima za slučaj nezaposlenosti, naknadama za takse, doprinosa za obrazovanje, posebnog poreza na promet, upravnih kazni, dugova za poticanje štednje, koje su prijavili u aplikaciji e-Potvrde o nepostojanju duga, a koja je rezultat pretrage Jedinice. Poslodavci fizičke ili pravne osobe ne mogu sudjelovati u natječajima s e-Potvrdom o nepostojanju duga koju će dobiti odabirom predmetne opcije. Jer, dugovi kao što su administrativne kazne i poticaji za štednju koji nisu uključeni u koncept konačnog duga za doprinose socijalnog osiguranja također se uzimaju u obzir u upitu za obradu informacija koji se postavlja

nakon odabira ove opcije.; b) Opcija e-Potvrde o nepostojanju duga za jedno radno mjesto/poslovnicu/poslovnu jedinicu.“.

Kao dokaz potvrda o nepostojanju duga po socijalnim davanjima koje se izdaju u Turskoj, žalitelj dostavlja u žalbenom postupku potvrde drugih turskih tvrtki iz drugog postupka javne nabave u Republike Hrvatske, radi usporedbe „da je moguće dostaviti valjanu potvrdu“. Tako je žalitelj dostavio ovjereni prijevod po sudskom tumaču s turskog na hrvatski jezik dokumenta izdanog u Republici Turskoj, Predsjedništvo institucije za socijalno osiguranje, Opća uprava za socijalno osiguranje, e-potvrda o nepostojanju duga u vezi aktivnosti koje su predmet javne nabave, za tvrtku: Cengiz İnşaat Sankayi Ve Ticaret A.Ş., u kojoj je navedeno: „Sukladno 10. članu Zakona o javnim nabavkama broj 4734, na osnovu uvida u bazu registarskih informacija na području Republike Turske koji je obavljen dana 28.10.2019. utvrđeno je da ne postoji bilo kakav dospjeli dug za doprinos za socijalno osiguranje koji se duži na vaše ime u instituciji za socijalno osiguranje. Sukladno članu 10. Zakona o javnim nabavkama broj 4734 ova potvrda je pripremljena na osnovu uvida u bazu registarskih informacija u Instituciji za socijalno osiguranje na području Republike Turske koji je obavljen dana 28.10.2019. a prema podacima i potvrda nema svojstvo upozorenja. Sukladno 90. članu Zakona o socijalnom osiguranju i općem zdravstvenom osiguranju broj 5510 i 6. članom Pravilnika o doprinosima za socijalno osiguranje u institucijama za socijalno osiguranje i kaznama koje se dodjeljuju za neplaćene dugove, ovaj dokument ne može da se koristi za isplatu dospjelih dugova. Prema 7. članu istog Pravilnika, ova potvrda nema svojstvo potvrde za otpremninu.“. Također, žalitelj je dostavio ovjereni prijevod po sudskom tumaču s turskog na hrvatski jezik dokumenta izdanog u Republici Turskoj, Predsjedništvo institucije za socijalno osiguranje, Opća uprava za socijalno osiguranje, e-potvrda o nepostojanju duga u vezi aktivnosti koje su predmet javne nabave, tvrtka: E M Elektrik Sistem Hizmetleri A.Ş., sadržaja: „Na osnovu uvida u bazu registarskih informacija u našoj instituciji obuhvaćajući područje Republike Turske koji je obavljen dana 11.9.2019. utvrđeno je da ne postoji bilo kakav dospjeli dug koji se duži na vaše ime u instituciji za socijalno osiguranje. Sukladno 10. članu Zakona o javnim nabavkama broj 4734, ova potvrda se koristi za učešće u javnim nabavkama i ne može da se koristi za dospjela plaćanja/odbitke i nema svojstvo uklanjanja obaveza u vezi poslova koji se obavljaju u okviru javnih nabavki s institucijama i ustanovama navedenim u 90. članu Zakona broj 5510.“.

Dakle, iz očitovanja odabranog ponuditelja u žalbenom postupku proizlazi da je odabrani ponuditelj, na okolnost dokazivanja nepostojanja isključujućih razloga iz odredbe članka 252. stavak 1. ZJN 2016, dostavio dokaz u Uredbi naveden pod 3.2.a): Izrada Potvrde o nepostojanju duga za poslove koji nisu predmet javne nabave, opcija e-Potvrde o nepostojanju duga kao rezultat pretrage u cijeloj Turskoj.

Prije svega, treba prvo riješiti dvojbu može li se dokumentom navedene vrste utvrđivati nepostojanje isključujućih razloga iz odredbe članka 252. stavak 1. ZJN 2016 za potrebe vođenja postupka javne nabave u Republici Hrvatskoj.

U vezi s navedenim, treba ukazati da na potvrdi dostavljenoj za gospodarski subjekt Asoy İnşaat A.Ş.,Turska stoji: „Ovaj dokument ne može se koristiti za sudjelovanje u natječajima u skladu s člankom 10. Zakona br. 4734...“. Sukladno Uredbi o primjeni e-potvrde o nepostojanju duga, čiji prijevod u relevantnom dijelu dostavlja odabrani ponuditelj, proizlazi da Uredba predviđa izradu Potvrde o nepostojanju duga za poslove koji su predmet javne nabave, odnosno ishoda opcije e-Potvrde o nepostojanju duga za sudjelovanje u javnoj nabavi, pri čemu predmetna opcija omogućava poslodavcima fizičkim ili pravnim osobama da dobiju potvrdu o nepostojanju duga u kojoj se navodi imaju li ili nemaju nepodmirenih dugovanja za

doprinosu socijalnog osiguranja prema institucijama u cijeloj Turskoj, u skladu s odredbom članka 10. Zakona o javnoj nabavi br. 4734. Međutim, nadalje iz Uredbe proizlazi, u dijelu pod točkom 3.2.a), da se dokumentom predviđenim tom točkom (Izrada Potvrde o nepostojanju duga za poslove koji nisu predmet javne nabave, a) opcije e-Potvrde o nepostojanju duga kao rezultat pretrage u cijeloj Turskoj) ne dokazuje nepostojanje duga u javnim natječajima, *jer dugovi kao što su administrativne kazne i poticaji za štednju, koji nisu uključeni u koncept konačnog duga za doprinose socijalnog osiguranja, također se uzimaju u obzir u upitu za obradu informacija koji se postavlja nakon odabira te opcije.* Iz navedenog proizlazi da vrsta potvrde koju su dostavili gospodarski subjekti u pitanju (Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş., Republika Turska, Bursa i Asoy İnşaat A.Ş., Turska), radi dokazivanja nepostojanja isključujućih razloga iz odredbe članka 252. stavak 1. ZJN 2016 obuhvaća i više informacija, odnosno više vrsta mogućih dugova, nego li je to potrebno za postupak javne nabave u Republici Turskoj. Stoga, proizlazi da su dostavljenim potvrdama u ovom postupku javne nabave obuhvaćene sve vrste dugova koji su inače navedeni u potvrdi o nepostojanju duga za poslove koji su predmet javne nabave, pa u tom smislu ne postoji osnova da iste ne bi bile prihvaćene radi utvrđivanja ispunjavanja propisanog uvjeta dokumentacije o nabavi.

S druge strane, iz tako dostavljenih potvrda ne proizlazi da bi bilo koji gospodarski subjekt imao duga po osnovi ispunjenih obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, te na potvrdama nije naveden nikakav dug po bilo kojoj osnovi niti iznos eventualno postojećeg duga.

S obzirom na navedeno, ocjenjuje se da žalitelj nije dokazao da bi odabrani ponuditelj odnosno njegov podugovaratelj imao dugova zbog kojih ne bi bilo udovoljeno odredbi članka 252. stavak 1. ZJN 2016, niti da su potvrde sadržaja koji bi zahtijevao dodatna pojašnjenja ili dopune naručitelja, pa se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Nadalje, žalitelj navodi da je naručitelj ponudu odabranog ponuditelja propustio odbiti kao neprihvatljivu, jer ponuda ponuditelja ne ispunjava kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta – popis radova kojim dokazuje uvjet tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3.1.3. Ukazuje da je iz pobrojanih referenci odabranog ponuditelja razvidno da se radi o tri vrlo velika, zahtjevnost i iznimno skupa projekta, pri čemu projekt Medicana opća bolnica Bursa iznosom ne zadovoljava uvjet iz dokumentacije o nabavi bez projekata 1 i 2, odnosno Central Balat projekata. Međutim, uvidom u promet (prihode) odabranog ponuditelja naveden u ESPD odgovoru, koji su kako slijedi: 2021. godina 1.538.675,40 eura, 2022. godina: 2.006.168,29 eura i 2023. godina: 23.169.148,38 eura, nedvojbeno proizlazi nelogičnost između ostvarenih prihoda i vrijednosti projekata. Žalitelj navodi da je pokušao do informacija o navedenim projektima doći iz javno dostupnih izvora – na internetu, pa je na internetskoj stranici <http://www.centralbalat.com/en/> došao do informacija o projektima Central Balat projekt A i F. Na navedenim stranicama nisu pronađeni podaci o izvođaču radova na navedenom projektu, ali je opisan projekt Central Balat i opisana je osoba koja je razvijala i koja predstavlja navedeni projekt – Alpaslan Tasyakan te se može zaključiti da je on osobno i njegova tvrtka Alpaslan Asurance investitor Central Balat projekta. Također uvidom u Izvod iz registra dostavljen za odabranog ponuditelja (dostavljen kao ažurirani popratni dokument) nedvojbeno je da je Alpaslan Tasyakan Predsjednik uprave odabranog ponuditelja i osoba ovlaštena za pojedinačno zastupanje. Prema navedenom, žalitelj zaključuje da je nedvojbeno da je osoba Alpaslan Tasyakan predsjednik uprave odabranog ponuditelja i ujedno odgovorna

osoba u investitoru koji je naručitelj projekta Central Balat A i F, pa je prema tome ista osoba u istom projektu i vlasnik društva odnosno ovlaštena osoba naručitelja i izvođač radova. Zbog navedenih nelogičnosti žalitelj je od kontakt osoba navedenih u ESPD obrascima zatražio provjeru informacija navedenih u ponudi i u ažuriranim popratnim dokumentima, ali do izjavljivanja žalbe nije zaprimljen odgovor. Žalitelj navodi da je odgovornost za točnost i ispravnost mail adrese ili broja telefona kontakt osobe i mogućnost dobivanja informacija o istinitosti podataka iz ESPD jedino na gospodarskom subjektu koji je popunio ESPD odgovor i naveo te podatke. Ukoliko naručitelj u postupku javne nabave nije u mogućnosti provjeriti istinitost i točnost navoda iz ESPD odgovora odgovornost snosi isključivo gospodarski subjekt koji je kontakt podatke kao takve naveo i naručitelj koji unatoč svim sumnjama navedenima u ovoj žalbi nije zatražio provjeru podataka. Kao što je prethodno navedeno, promet za 2021. godinu je bio 1.538.675,40 eura, a za 2022. godinu 2.006.168,29 eura. Uzimajući u obzir da projekti koji su se realizirali u periodu od 3/2017. do 5/2021. su ukupnoj vrijednosti od oko 185 mil eura, pretpostavljena mjesečna realizacija je 4,3 mil za taj period gradnje. Nadalje za projekt B Block koji se izveden od 9/2017 do 5/2021., a ima ukupnu vrijednost 81.195.739,00 eura, može se pretpostaviti prosječna mjesečna realizacija od 1,9 mil eura na tom projektu (81.195.739 eura: 43 mjeseca = 1.888.273,00 eura). Kako se projekt proteže do 5. mjeseca 2021. logična pretpostavka jest da je u 2021. godini za 5 mjeseci izvedeno radova 1,88 x 5 mjeseci = 9,4 mil eura. Pritom treba imati u vidu da se na kraju projekta ugrađuju sve skupe završne obloge (keramike, vrata, kamen itd.) i završna oprema (sanitarije, tuš kade, tuš kabine, sobna vratna krila itd.). Ili ako, što je uobičajeno u cijelom svijetu, izvođač nema pravo fakturirati zadnjih 10% do gotovosti svih radova, okončanog obračuna i primopredaje naručitelju, ponovo se lako može izračunati da za projekt B Block u ukupnoj vrijednosti od 81.195.739 eura bi tih 10% iznosilo 8.195.739 eura. Postavlja se opravdano pitanje kako je onda društvo koje je bilo glavni izvođač i izvodilo radove na B Blocku imalo promet za cijelu godinu od 1.538.675,40 eura, skoro šest puta manje i to uspoređujući cijelu godinu sa samo 5 mjeseci. Žalitelj podsjeća na posljedice snažnog potresa koji je Tursku (i Siriju) pogodio 6. veljače 2023. godine. Zbog svega navedenog jasno je da je naručitelj tijekom pregleda i ocjene ponuda trebao provjeriti navode iz ponude odabranog ponuditelja (osobito reference ponuditelja), ali i zbog činjenice da se u konkretnom postupku radi o gradnji po sistemu „ključ u ruke“, smatra žalitelj.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je odabrani ponuditelj kao ažurirani popratni dokument dostavio Popis radova s potvrdama druge ugovorne strane iz kojih dokumenata je vidljivo da zadovoljava uvjet tehničke i stručne sposobnosti sukladno dokumentaciji o nabavi. Žalitelj osporava reference tvrtke, odnosno smatra da tvrtka nije mogla 2020. i 2021. završavati ogromne projekte koje su naveli, jer 2021. godine imaju premale prihode. I dalje to elaborira iz vlastitog iskustva i pravila struke, prema kojima na završetku projekta se kao najviše fakturira + 10% zadržanog iznosa, koji se isplaćuje na kraju, a odabrani ponuditelj je u 2021. imao premali ukupni prihod (svega milijun i pol eura). Naručitelj navodi da su ovakvi navodi paušalni, jer nema nikakvih dokaza na koji način su se fakturirali radovi na projektima kojima se dokazuje tehnička sposobnost. Pojašnjava da zadržani iznos ulazi u prihod godine u kojem je nastao, a ne i kada je isplaćen po okončanju projekta. Tako da, sve i da ga je bilo (što je samo nagađanje) po logici hrvatskog računovodstva, ne bi ni ušao u ukupan promet (prihod) u 2021. Prema tome, ukupan godišnji promet odabranog ponuditelja na koji se žalitelj referira ne dokazuje osnovanost žalbenih navoda. Također, žalitelj kao dokaz navoda navodi internetsku stranicu, a takve informacije se ne mogu smatrati pouzdanim dokazom u smislu da su podaci na njemu točni, odnosno ažurirani te navedene

činjenice nisu relevantne u postupku javne nabave (rješenje Državne komisije KLASA: UP/II-034-02/19-01/990 od 10. prosinca 2019.). Nadalje, glede žaliteljevog prigovora naručitelju da nije primijenio odredbu članka 264., stavka 4. ZJN 2016, javni naručitelj ističe kako je riječ o diskrecijskom pravu naručitelja ukoliko posumnja u istinitost podataka dostavljenih od strane gospodarskog subjekta. U konkretnom slučaju, javni naručitelj nije imao razloga sumnjati u istinitost i točnost podataka dostavljenih od odabranog ponuditelja. Slijedom navedenog, naručitelj smatra da je odabrani ponuditelj dokazao da ispunjava uvjet tehničke i stručne sposobnosti sukladno točki 5.3.1. dokumentacije o nabavi.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu, odabrani ponuditelj navodi da žalitelj nije predočio niti jedan dokaz kojim bi dokazao navedeni nesrazmjer, nego se bavi insinucijama i špekulacijama kako izgleda model ugovora i njegova provedba između referentnog naručitelja i odabranog ponuditelja. U postupku javne nabave odabrani ponuditelj je prema dokumentaciji o nabavi dostavio Popis radova 2019. – 2024. i Potvrde o izvršenim radovima potpisane i ovjerene od strane referentnih naručitelja, što je propisan i jedini relevantan dokaz da je odabrani ponuditelj i izvršio predmetne radove, a što je naručitelj i tražio, pri čemu naručitelj ne smije zahtijevati od gospodarskih subjekata druge načine dokazivanja. Žalitelj ni na koji način nije dokazao da navedeni radovi nisu izvršeni, već se bavi insinuiranjem nesukladnosti bez ijednog dokaza. U svojim navodima žalitelj izražava neopravdanu sumnju u reference odabranog ponuditelja, a s druge strane zaključuje da je provjerom stranice <http://www.centralbalat.com/en/> došao do informacija o projektima Central Balat projekt A i F, da je g. Alpaslan Tasyakan osobno i njegova tvrtka Alpaslan Asurance investitor Central Balat projekta i da je nedvojbeno da je osoba Alpaslan Tasyakan predsjednik uprave odabranog ponuditelja i ujedno odgovorna osoba u investitoru koji je naručitelj projekta Central Balat A i F, pa je prema tome ista osoba u istom projektu i vlasnik društva odnosno ovlaštena osoba naručitelja i izvođač radova. Odabrani ponuditelj navodi da je nejasno iz žalbe žalitelja je li navedeni žalbeni navod dan u kontekstu financijskih mogućnosti ponuditelja (jer isto nikako nije tome dokaz), ili žalitelj insinuira kako u navedenom slučaju reference ne bi mogle biti priznate. Ako je tome tako, odabrani ponuditelj upućuje na rješenje Državne komisije KLASA: UP/II-034-02/24-01/43, URBROJ:354-02/5-24-10 od 28. veljače 2024. Ujedno g. Alpaslan Tasyakan osobno i kao ovlaštena osoba odabranog ponuditelja, ovim putem pod punom kaznenom, materijalnom i moralnom odgovornošću izjavljuje da nije osnovao, nije zaposlen, nije direktor niti bilo koja druga osoba ovlaštena za zastupanje, niti ima ikakva saznanja o postojanju društva Alpaslan Asurance, o kojem spekulira žalitelj. Vezano za dostavu e-mailova referentnim naručiteljima, odabrani ponuditelj navodi da će nastojati ispitati iz kojeg razloga nije odgovoreno, mada mu je poznato da turski gospodarski subjekti ne odgovaraju uvijek upitima drugih tvrtki, iz razloga što smatraju da na to nisu obvezni i obzirom da zahtjev nije upućen od strane regularnih tijela Republike Turske, a niti naručitelja na postupku u kojem sudjeluje, ne osjećaju se obvezni na njih odgovoriti. U podnesku žalbenog postupka od 23. rujna 2024., odabrani ponuditelj navodi da ima saznanja da su referentni naručitelji projekta Central Balat, Bursa i Medicana, Bursa dostavili e-mail potvrde i potvrdili autentičnost potvrda, koje su potpisali i ovjerali odabranom ponuditelju kao ažurirani popratni dokument, pa kao dokaz dostavlja preslik navedenih e-mailova.

Postupajući prema žalbenom navodu, prije svega je izvršen uvid u dokumentaciju o nabavi, radi utvrđivanja relevantnog sadržaja za ocjenu spornog uvjeta tehničke i stručne sposobnosti.

U dokumentaciji o nabavi, Kriteriji kvalitativnog odabira gospodarskog subjekta, točkom 5.3. propisana je Tehnička i stručna sposobnost, 5.3.1. Popis radova. Pod točkom 5.3.1.3. Uvjeti, propisano je da gospodarski subjekt mora dokazati da je u godini u kojoj je započeo postupak nabave (2024.) i tijekom pet (5) godina koje prethode toj godini (2019. – 2023.) uredno izvršio radove iste ili slične predmetu nabave. Zbroj vrijednosti (bez PDV-a) najviše 3 izvršena rada mora biti minimalno u visini procijenjene vrijednosti predmeta nabave. Minimalno jedan izvršeni rad mora se odnositi na radove na izgradnji i/ili rekonstrukciji visokih građevina stambene ili stambeno-poslovne namjene. Gospodarski subjekt na taj način dokazuje da ima potrebno iskustvo, znanje i sposobnost, te da je obzirom na opseg, predmet i procijenjenu vrijednost nabave sposoban kvalitetno izvršiti radove koji su predmet nabave. Obrazloženje: Kako je riječ o izuzetno kompleksnim i tehnički zahtjevnim radovima, ocjena je naručitelja da ponuditelj treba biti osposobljen i posjedovati iskustvo u istim ili sličnim radovima predmeta nabave. Stoga, uslijed naravi projekta, složenih radova, postavljeni kriterij je povezan i razmjern predmetu nabave. Pod pojmom izgradnje naručitelj podrazumijeva izvedbu građevinskih i drugih radova (pripremni, zemljani, konstruktorski, instalaterski, završni te ugradnja građevnih proizvoda, opreme ili postrojenja) kojima se gradi nova građevina, u smislu dijela definicije pojma građenje (čl.3. st.1 t.10. Zakona o gradnji (NN, br. 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)). Upućuje se na članak 3. stavak 1. točka 28. Zakona o gradnji (NN, br. 153/13, 20/17, 39/19, 125/19): rekonstrukcija građevine je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini kojima se utječe na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za tu građevinu ili kojima se mijenja usklađenost te građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (dograđivanje, nadograđivanje, uklanjanje vanjskog dijela građevine, izvođenje radova radi promjene namjene građevine ili tehnološkog procesa i sl.) odnosno izvedba građevinskih i drugih radova na ruševini postojeće građevine. Pod pojmom visoke građevine naručitelj smatra građevine visine četiri i više nadzemnih etaža (najmanje suteran ili prizemlje, te tri kata). Točkom 5.3.1.4. propisani su načini dokazivanja, pa je tako propisano da gospodarski subjekt kao dokaz sposobnosti dostavlja ispunjeni ESPD obrazac. Ukoliko se gospodarski subjekt radi dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti oslanja na sposobnost drugih gospodarskih subjekata (člana zajednice ponuditelja, podugovaratelja, drugog gospodarskog subjekta) kao dokaz sposobnosti dostavlja i ispunjeni ESPD obrazac - za člana zajednice ponuditelja i/ili podugovaratelja i/ili drugog gospodarskog subjekta na čiju se sposobnost oslanja. Naručitelj će prije donošenja odluke, od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti (osim ako već posjeduje te dokumente) da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente, i to: popis radova izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet godina koje prethode toj godini. Popis sadržava ili mu se prilažu potvrde (za radove koji su navedeni u popisu radova) druge ugovorne strane o urednom izvođenju i ishodu najvažnijih radova. Potvrda treba sadržavati najmanje naziv (opis) i vrijednost izvršenih radova (bez PDV), datum završetka radova, te naziv i kontakt odgovorne osobe druge ugovorne strane.

Potom, izvršen je uvid u ponudu odabranog ponuditelja i dostavljene ažurirane popratne dokumente. U dostavljenom Popisu radova izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet godina koje prethode toj godini (2019 – 2024) navedeni su sljedeći projekti: 1) Central Balat Projekt (A Blok), opis radova: Izgradnja visokih građevina stambeno-poslovne namjene (pripremni, zemljani, konstruktorski, instalaterski, završni te ugradnja građevnih proizvoda, opreme ili postrojenja); Zgrada visine 39 katova, 285 stanova, 35 uredskih prostora, 36.684 m²

stambeno komercijalne – rezidencijalne namjene, iznos eur bez PDV-a: 61.121.855,00, radovi izvršeni dne: 15.05.2020., druga ugovorna strana: Central Balat Gayrimenkul İşl. A.Ş.; Ahmet Yesevi Mah. Sanayi Cad. No:445/A1 Nilüfer/Bursa, osoba za kontakt: Hakan Vural, e-Pošta: hakanvural@gmail.com, telefon: +90 5322538779; 2) Central Balat Proje (F Blok), opis radova: Izgradnja visokih građevina stambeno-poslovne namjene (pripremni, zemljani, konstruktorski, instalaterski, završni te ugradnja građevinskih proizvoda, opreme ili postrojenja); Zgrada visine 6 katova, 50 stanova, 110 uredskih prostora, 72.647 m² stambeno komercijalne – rezidencijalne namjene, iznos eura bez PDV-a: 81.195.739,00, radovi izvršeni dne: 28.05.2021., druga ugovorna strana: Central Balat Gayrimenkul İşl. A.Ş.; Ahmet Yesevi Mah. Sanayi Cad. No:445/A1 Nilüfer/Bursa, osoba za kontakt: Hakan Vural, e-Pošta: hakanvural@gmail.com, telefon: +90 5322538779 i 3) Medicana opća bolnica Bursa, opis radova: Projektiranje i izvođenje radova na izgradnji opće bolnice u gradu Bursa (pripremni, zemljani, konstrukcijski - građevinski, instalaterski, završni radovi te ugradnja građevinskih proizvoda, opreme i postrojenja): 5 podrumskih etaža; prizemlje + 13 nadzemnih etaža - ukupno 19 katova - etaže u armiranobetonskom sustavu nosača, ukupne građevinske površine od 36.680 m²; kapacitet 260 kreveta od čega 120 kreveta u intenzivnoj njezi, 8 potpuno opremljenih operacionih dvorana i ambulanti, recepcija, hitni prijem, laboratoriji, restaurant, restoran, uredi, trgovina, iznos eura bez PDV-a: 43.451.358,00, radovi izvršeni dne: 20.10.2020., druga ugovorna strana: Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş.- Özel Medicana Çamlica Hastanesi Alemdag Cad. No: 113, 34764 Üsküdar / Istanbul, Republika Turska, osoba za kontakt: Selami Ozmarasali, e-Pošta: sozmarasali@medicana.com.tr, telefon: +90 2165226000.

Uz popis radova dostavljene su Potvrde o izvršenim radovima/uslugama, koje sadrže sve podatke kao u Popisu radova, a kao izvođač radova naveden je: Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş., Ahmet Yesevi Mah. Hudut Sok. A Blok No: 1 a/1 Nilüfer, 16140 Bursa, Turska, s napomenom: svi radovi izvedeni su profesionalno prema pravilima struke i sa dužnom pažnjom, na vrijeme i u predviđenim rokovima, potvrde su potpisane i ovjerene pečatom naručitelja.

Kao dokaz svojih navoda, žalitelj u žalbenom postupku dostavlja ispis e-mail poruke koje je poslao naručiteljima iz izvršenih poslova u naznačenim potvrdama, a u kojima je zatražio odgovor na sljedeća postavljena pitanja: je li s navedenim društvom (ponuditeljem Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş.) sklopljen ugovor o izvođenju radova; ako je, je li navedeno društvo u ugovoru bilo navedeno kao samostalni izvođač ili je bilo dio zajednice ponuditelja? Ako da, tko su bili članovi zajednice ponuditelja?; jesu li u ugovoru bili navedeni podugovaratelji, ako jesu, koji; koliki je iznos temeljem predmetnog ugovora isplaćen navedenoj tvrtki za izvedene radove; na koji račun (IBAN) je iznos isplaćen; je li navedena tvrtka potpisala zapisnik o primopredaji i/ili okončani obračun?

Tijekom žalbenog postupka, odabrani ponuditelj je dostavio po sudskom tumaču ovjereni prijevod s turskog na hrvatski jezik ispis e-maila, iz kojeg je razvidno da je na gore navedeni upit žalitelja naručitelj odgovorio, a žalitelj je tijekom žalbenog postupka potvrdio primitak tog maila (ali navodi da nije odgovoreno na njegova pitanja). Dostavljeni ispis e-maila odnosi se na odgovor Hakan Vurala, direktor, Central Balat Gayrimenkul İşl. A.Ş., a poslan je na e-poštu: bojan.horvacic@tehnika.hr, sadržaja: „Tvrтка Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş. nas je obavijestila da ste nam poslali e-mail sa zahtjevom za potvrdu radova koje je tvrtka izvodila, ali smo ustanovili da je e-mail završio u spamu. Ovime potvrđujemo da je tvrtka Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş. u svojstvu samostalnog izvođača uredno izvršila sve radove na

projektima Central Balat Blok A i Blok F koji su navedeni u potvrdama, a koje smo im nedavno dostavili i potvrdili svojim potpisom i pečatom. Ujedno potvrđujemo da je g. Asim Sarici, dipl. inženjer elektrotehnike bio glavni inženjer gradilišta svo vrijeme izgradnje na projektima Central Balat Blokovi A, B, C-D i F. Ovisno o potrebi naručitelja/poslodavca, dostavit ćemo i tražene podatke vezane uz navedene projekte.“ Također, odabrani ponuditelj je dostavio po sudskom tumaču ovjereni prijevod s turskog na hrvatski jezik ispis e-pošte, iz kojeg je razvidno da je na gore navedeni upit žalitelja naručitelj Medicana Hastane İşletmecili GI odgovorio na način da je uputio na već dostavljenu potvrdu o uredno izvršenim radovima.

U odnosu na utvrđeno činjenično stanje, potrebno je primijeniti materijalno pravo sadržano u odredbama članka 259., 263., 264., 268., 280. stavak 4., 290. stavak 1., 301. stavak 1. i 2. i 403. ZJN 2016.

Dakle, iz utvrđenih činjenica postupka i temeljem pregleda te ocjene dostavljenih dokaza u žalbenom postupku, uz primjenu relevantnog zakonodavnog okvira, utvrđuje se da je odabrani ponuditelj u postupku pregleda i ocjene ponuda dostavio ispravnu dokaznu dokumentaciju na okolnost dokazivanja ispunjavanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi, a naručitelj je s druge strane, u odnosu na navedeno ponudu pregledao i ocijenio sukladno odredbama dokumentacije o nabavi, uz obrazloženje kako slijedi.

Naime, dokumentacijom o nabavi naručitelj je jasno propisao da se propisani uvjet dokazuje popisom izvršenih radova, uz prilaganje potvrda druge ugovorne strane o izvršenim radovima, što je sve odabrani ponuditelj dostavio. Uz navedeno, u žalbenom postupku je druga ugovorna strana iz spomenutih radova dodatno potvrdila točnost navoda iz predanih potvrda. Žalitelj problematizira vjerodostojnost potvrda dovodeći u korelaciju naznačene iznose vrijednosti ugovora iz potvrda i označeni ostvareni promet odabranog ponuditelja, prema podacima navedenim pod uvjetom ekonomske i financijske sposobnosti (2021., 2022. i 2023. godina). U odnosu na navedeno, prvo treba reći da je i ZJN 2016 i konkretnom dokumentacijom o nabavi jasno i nedvosmisleno propisano kojim dokazima naručitelj može utvrđivati uvjet tehničke i stručne sposobnosti, a kojim dokazima uvjet ekonomske i financijske sposobnosti, pri čemu naručitelj označene sposobnosti ne smije utvrđivati drugim nego dokumentacijom o nabavi propisanim dokazima. Drugo, iz dostavljenih potvrda o uredno izvršenim radovima je jasno da je riječ o dugogodišnjim projektima koji su započeli 2017., te trajali do 2020. odnosno 2021. godine, pa nije poznata dinamika plaćanja odnosno isplate za ugovorene poslove, stoga se žaliteljeve matematičke insinuacije o načinu kako je očekivano da bi se trebalo isplatiti, odnosno kako se inače isplaćuje, ne mogu uzeti u obzir pri ocjeni osnovanosti navoda. U ovom žalbenom postupku žalitelj nije dokazao da odabrani ponuditelj nije uredno i potpuno izvršio radove iz spornih referenci. Upravo suprotno, da je tome tako, potvrdili su naručitelji poslova, dostavljenim potvrdama o uredno izvršenim radovima tijekom postupka pregleda i ocjene ponuda te dodatno, putem elektroničke pošte tijekom žalbenog postupka pred ovim tijelom. Također, treba reći i da tvrdnje žalitelja da je Alpaslan Tasyakan predsjednik uprave odabranog ponuditelja i ujedno odgovorna osoba u investitoru koji je naručitelj projekta Central Balat A i F, pa da je ista osoba u istom projektu vlasnik društva odnosno ovlaštena osoba naručitelja i izvođač radova, osim što je riječ o povezivanju neprovjerenih navoda pronađenih na Internet pregledniku, nisu od utjecaja na utvrđivanje ispunjavanja uvjeta propisanog točkom 5.3. Tehnička i stručna sposobnost, 5.3.1. Popis radova, dokumentacije o nabavi.

Slijedom svega navedenog, žalbeni navod se ocjenjuje neosnovanim.

Nadalje, žalitelj navodi da odabrani ponuditelj ponudu nije izradio sukladno članku 280. ZJN 2016 i dokumentaciji o nabavi te je naručitelj ponudu odabranog ponuditelja propustio odbiti kao neprihvatljivu, jer ponuda ne ispunjava kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta – tehnička i stručna sposobnost – obrazovne i stručne kvalifikacije točka 5.2.3.2. Navodi da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja utvrđeno da je uvjet tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3.2. navedeni ponuditelj dokazivao za stručnjaka 1 – inženjera gradilišta, a da je raspolaganje s ostalim stručnjacima – 4 voditelja radova dokazivao podugovaratelj na čiju se sposobnost oslonio odabrani ponuditelj, društvo JC development&strategy d.o.o., Zagreb. Dalje navodi da se navedeno društvo, prema navodima iz bilješki uz financijske izvještaje za 2023. godinu (javno dostupne sa stranica Financijske agencije) bavi svojom osnovnom djelatnosti – Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem. Dakle, iako je društvo registrirano za obavljanje djelatnosti građenja (ima upisanu navedenu djelatnost u sudskom registru), prema zadnjim informacijama dostupnim na stranicama Financijske agencije nema u zadnjih nekoliko godina (niti trenutno) niti jednog zaposlenog. Kao dokaz dostavlja bilješke uz financijske izvještaje za 2023. godinu te ispis sa stranica Financijske agencije vezano uz podatke tvrtke JC development&strategy d.o.o., Zagreb. Iz dokaza priloženih žalbi proizlazi da društvo koje nema zaposlenih ustupa 4 stručnjaka – voditelja radova, na način da je JC development&strategy d.o.o. pronašao četiri inženjera – voditelja radova na tržištu, koji su mu dali Izjave o raspoloživosti i angažiranosti u kojima svi stručnjaci identično izjavljuju da, kao fizičke osobe, pristaju sudjelovati u svojstvu voditelja radova na predmetnom, kao vlastiti resurs gospodarskog subjekta JC development&strategy d.o.o., u slučaju da ponuda ponuditelja Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş. bude odabrana kao najpovoljnija, odnosno u slučaju sklapanja ugovora za izvršenje predmetnih radova između odabranog ponuditelja i naručitelja te da će biti na raspolaganju ponuditelju za poslove koji su predmet ovog postupka nabave za cijelo vrijeme trajanja projekta i ugovora koji će se sklopiti. Dakle, niti jedan od navedenih stručnjaka nije zaposlenik podugovaratelja, već su se oni subjektu JC development&strategy d.o.o. stavili na raspolaganje kao stručnjaci – fizičke osobe, mimo svojih poslodavaca. Žalitelj smatra da nije jasno kako će stručnjaci koji su zaposleni kod drugih poslodavca moći biti stalno prisutni tijekom cijelog vremena izvođenja radova, kako se traži dokumentacijom o nabavi. Nadalje navodi žalitelj da do sada nije bio slučaj da sve tražene stručnjake, gospodarski subjekt koji iste stavlja na raspolaganje i koji je ujedno i podugovaratelj, ustupi ponuditelju, ali na način da navedeni stručnjaci nisu zaposlenici podugovaratelja već njegov vlastiti resurs (fizičke osobe zaposlene drugdje ili nezaposlene). Smatra da je navedeni način osiguravanja resursa – stručnih djelatnika u gradnji protivan članku 25.b Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (Narodne novine broj 78/15, 118/18 i 110/19), kojim je propisano da izvođač iz članka 29. istog Zakona, koji za pojedini rad nema zaposlenu osobu s odgovarajućim stručnim kvalifikacijama, sudjelovanje te osobe u građenju građevine koju gradi može osigurati sklapanjem ugovora o poslovnoj suradnji s drugim izvođačem koji izvodi radove na istoj građevini i ima zaposlenu takvu osobu. Međutim, kao što je prethodno navedeno, JC development&strategy d.o.o. nema niti jednog zaposlenog, a nema niti policu osiguranja od odgovornosti za štetu koju bi obavljanjem poslova, odnosno djelatnosti mogao učiniti investitoru ili drugim osobama za sve vrijeme obavljanja poslova, odnosno djelatnosti. Isto tako, ne postoji niti bilo kakav ugovor između podizvođača i imenovanih stručnjaka iz kojeg bi bilo vidljivo da su oni preuzeli obvezu sudjelovanja u gradnji i konstantnog prisustva kako je zatraženo dokumentacijom o nabavi, pa proizlazi da podugovaratelj nema

mogućnosti doista osigurati njihovo prisustvo tijekom cijelog vremena izvođenja radova tj. provedbe ugovora, zaključuje žalitelj.

U odgovoru na žalbu, naručitelj navodi da je odabrani ponuditelj u ponudi naveo sve stručnjake, a glede 4 voditelja radova se oslanja na tvrtku JC development&strategy d.o.o. koja je ujedno i podugovaratelj. Odabrani ponuditelj je kao ažurirani popratni dokument dostavio tražene Izjave o raspoloživosti i angažiranosti stručnjaka za cijelo vrijeme trajanja radova koji su predmet nabave. Također, dostavljena je izjava JC development&strategy d.o.o. iz koje je vidljivo da navedena tvrtka na koju se oslanja odabrani ponuditelj stavlja na raspolaganje svoje resurse odabranom ponuditelju. Sukladno članku 273. stavku 1. ZJN 2016, gospodarski subjekt može se u postupku javne nabave radi dokazivanja ispunjavanja kriterija za odabir gospodarskog subjekta iz članaka 258. i 259. ZJN 2016 osloniti na sposobnost drugih subjekata bez obzira na pravnu prirodu njihova međusobnog odnosa. Prema tome, naručitelj nije ovlašten ispitivati kakav je pravni odnos između ponuditelja i podugovaratelja, odnosno oslanjatelja te po kojoj pravnoj osnovi će u konkretnom slučaju ponudjeni stručnjaci obavljati ugovoreni posao. Tvrdnje žalitelja da JC development&strategy d.o.o. nema zaposlenika nisu ni na koji način dokazane, a nisu ni relevantne u ovom slučaju s obzirom da je odabrani ponuditelj dostavio sve dokaze o raspolaganju potrebnim stručnjacima sukladno dokumentaciji o nabavi. Sukladno navedenom, naručitelj navodi da nisu osnovane ni tvrdnje žalitelja da oslanjatelj nije u mogućnosti osigurati prisustvo stručnjaka tijekom izvođenja radova, jer ne postoji nikakav ugovor između podugovaratelja i imenovanih stručnjaka. Stručnjaci su vlastoručno potpisali izjavu o angažiranosti kao vlastiti resursi, iz svih dostavljenih popratnih dokumenata je jasno vidljivo da svi ispunjavaju tražene uvjete sposobnosti, a njihov poslodavac kao i visina njihove naknade nije i ne smije biti prepreka za sklapanje ugovora o javnoj nabavi. Sve ostale sugestije i insinucije žalitelja (znaju li njihovi poslodavci, jesu li na nekim drugim ugovorima trenutno angažirani, koje su njihove radne obveze i poslovi i slično) su neosnovane, s obzirom da ZJN 2016 nije restriktivan (ne smije ni biti) da zadire u navedeno i stvara zakonske prepreke stručnjacima i gospodarskim subjektima da se javljaju na postupke javne nabave, a što je protivno temeljnim načelima ZJN 2016.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu, odabrani ponuditelj ukazuje kako žalitelj tvrdnje o zaposlenju stručnjaka temelji na odredbama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, međutim u konkretnom slučaju primjenjuje se ZJN 2016 te podzakonski propisi o javnoj nabavi, koji za razliku od propisa na kojeg se poziva žalitelj uređuju pripremu i provedbu postupka javne nabave, uključivo institut oslanjanja na sposobnost drugih subjekata. Uvjet zaposlenja stručnjaka bilo od strane ponuditelja ili subjekta na kojeg se ponuditelj oslanja nije propisan odredbama dokumentacije o nabavi, a čak i da je tražen, takvo bi određenje bilo suprotno propisima o javnoj nabavi te važećoj praksi Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (Zaključak o pravnom shvaćanju sa sjednice Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave od 18. prosinca 2018., KLASA: 030-02/15-01/1). Navod da podugovaratelj nema zaposlenih je pogrešan, budući da predmetni podugovaratelj, osim što je registriran za izvođenje građevinskih radova, ima zaposlenog ovlaštenog inženjera građevinarstva u funkciji inženjera gradilišta od 30. travnja 2024., Neven Popovački, mag. ing. aedif., broj upisa: GIG 2556, koji ima i policu osiguranja protiv profesionalne odgovornosti pa je samim time udovoljeno uvjetima iz Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, iako isto, uzimajući u obzir gornje navode nije relevantno za ocjenu odabrane ponude. Što se tiče predloženih stručnjaka (Dražen Španić, Ilija Božić, Damir Zidar i Alen Pejković) isti

su se kao fizičke osobe stavile na raspolaganje podugovaratelju, temeljem čega ih je isti stavio na raspolaganje odabranom ponuditelju, što je u cijelosti sukladno odredbama ZJN 2016 koje se odnose na institut oslanjanja, a budući su temeljem izjava te poslovnog odnosa stručnjaka s podugovarateljem predmetni stručnjaci resurs podugovaratelja. U tom kontekstu su u postupku dostavljeni svi relevantni dokazi, točnije ESPD obrasci odabranog ponuditelja i podugovaratelja te izjave o stavljanju na raspolaganje. Međutim, neovisno o tome, odabrani ponuditelj navodi da će društvo JC development&strategy d.o.o., Zagreb dostaviti sve dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 25.b Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, na zahtjev naručitelja, a tijekom realizacije ugovora. Upućuje na praksu Državne komisije, Rješenje od 5. listopada 2023., KLASA: UP/II-034-02/23-01/452.

Među strankama nije sporno da se odabrani ponuditelj, radi dokazivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti propisane odredbom 5.3.2. dokumentacije o nabavi, (četiri stručnjaka-voditelja radova), oslonio na sposobnost gospodarskog subjekta JC development&strategy d.o.o., Zagreb (podugovaratelj), već je sporno je li na opisani način odabrani ponuditelj dokazao propisani uvjet tehničke i stručne sposobnosti.

Prije svega, izvršen je uvid u dokumentaciju o nabavi, radi utvrđenja sadržaja propisanog uvjeta. Točkom 5.3.2., Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, propisane su obrazovne i stručne kvalifikacije, točka 5.3.2.3. Uvjeti. Kao kvalifikacije pružatelja usluga/izvoditelja propisano je: jedan (1) inženjer gradilišta (čije će se iskustvo bodovati kao kriterij i koji će ujedno biti imenovan za inženjera gradilišta, odnosno glavnog inženjera gradilišta u slučaju više izvođača), jedan (1) voditelj radova arhitektonske struke ili građevinske struke, jedan (1) voditelj radova građevinske struke, jedan (1) voditelj radova elektrotehničke struke i jedan (1) voditelj radova strojarske struke. Jedna osoba može obavljati više od jedne navedene funkcije. Naručitelj je gore navedenim traženjem zadao minimalnu razinu sposobnosti. S obzirom na vrste radova, nužno je raspolaganje sa voditeljima radova odgovarajućih struka. Broj tehničkih stručnjaka određen je kao minimalna razina. Tehnički stručnjaci koje ponuditelj navede u ponudi moraju zaista i sudjelovati u provedbi ugovora na način da moraju biti svakodnevno i cjelodnevno prisutni na gradilištu tijekom cijelog vremena izvođenja radova za koje su odgovorni. Točkom 5.3.2.4. kao način dokazivanja propisano je da gospodarski subjekt kao dokaz sposobnosti dostavlja ispunjeni ESPD obrazac. Ukoliko se gospodarski subjekt radi dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti oslanja na sposobnost drugih gospodarskih subjekata (člana zajednice ponuditelja, podugovaratelja, drugog gospodarskog subjekta) kao dokaz sposobnosti dostavlja i ispunjeni ESPD obrazac za člana zajednice ponuditelja i/ili podugovaratelja i/ili drugog gospodarskog subjekta na čiju se sposobnost oslanja. Naručitelj će prije donošenja odluke, od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti (osim ako već posjeduje te dokumente) da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente, i to: 1) za inženjera gradilišta/voditelje radova - Diploma/Dokument kojim dokazuje da je stručnjak završio preddiplomski sveučilišni studij i stekao akademski naziv sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) inženjer odgovarajuće struke ili stručni studij i stekao stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer odgovarajuće struke ako je tijekom cijelog svog studija stekla najmanje 180 ECTS bodova, odnosno koja je na drugi način propisan posebnim propisom stekla odgovarajući stupanj obrazovanja odgovarajuće struke i Dokaz o položenom stručnom ispitu ili za inženjera gradilišta - Potvrda o upisu u imenik inženjera gradilišta nadležne Komore, za voditelja radova arhitektonske-ukoliko je primjenjivo, građevinske, elektrotehničke, strojarske struke - Potvrda o upisu u imenik inženjera gradilišta ili Potvrda o upisu u imenik voditelja radova nadležne

Komore ili drugi odgovarajući dokaz. Ukoliko je iz dokaza o položenom stručnom ispitu vidljiv podatak o završenom preddiplomskom studiju, odnosno stečenom akademskom nazivu, tada uz isti nije potrebno dostavljati Diplomom ili drugi dokument kojim se ta činjenica dokazuje. Ukoliko je ponuditelj strana osoba sa sjedištem u drugim državama i dokazuje sposobnost iz ove točke, dostavlja: Izjavu o raspolaganju osobama koje ispunjavaju uvjete Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19) - glava VIII. Strane osobe koje obavljaju poslove i djelatnosti prostornog uređenja i gradnje. Fizička osoba koja u stranoj državi ima pravo obavljati poslove inženjera gradilišta ima pravo u Republici Hrvatskoj, pod pretpostavkom uzajamnosti, obavljati poslove inženjera gradilišta ako ima stručne kvalifikacije potrebne za obavljanje tih poslova u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i drugim posebnim propisima. Pretpostavka uzajamnosti se ne primjenjuje na državljana države ugovornice Europskog gospodarskog prostora i države članice Svjetske trgovinske organizacije.

Točkom 8. dokumentacije o nabavi, Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, uređeno je oslanjanje na sposobnost drugih subjekata, pa je propisano da se za ispunjenje kriterija za odabir gospodarskog subjekta, koji se odnosi na ekonomsku i financijsku te tehničku i stručnu sposobnost, gospodarski subjekt može u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu njihova međusobnog odnosa. Sukladno članku 273. stavku 2. ZJN 2016, gospodarski subjekt može se u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata radi dokazivanja ispunjavanja kriterija koji su vezani uz obrazovne i stručne kvalifikacije iz članka 268. stavka 1. točke 8. ZJN 2016 ili uz relevantno stručno iskustvo, samo ako će ti subjekti izvoditi radove ili pružati usluge za koje se ta sposobnost traži. Ako se gospodarski subjekt oslanja na sposobnost drugih subjekata, mora dokazati naručitelju da će imati na raspolaganju potrebne resurse za izvršenje ugovora, primjerice prihvaćanjem obveze drugih subjekata da će te resurse staviti na raspolaganje gospodarskom subjektu. Ako se gospodarski subjekt u postupku javne nabave oslanja na sposobnost drugih subjekata radi dokazivanja ispunjavanja kriterija koji su vezani uz obrazovne i stručne kvalifikacije iz članka 268. stavka 1. točke 8. ZJN 2016 ili uz relevantno stručno iskustvo, iz dokaza o ustupanju resursa mora biti vidljiv podatak o tome da će taj subjekt sudjelovati u izvođenju radova ili pružanju usluga za koje se ta sposobnost traži. Naručitelj je obvezan provjeriti ispunjavaju li drugi subjekti na čiju se sposobnost gospodarski subjekt oslanja relevantne kriterije za odabir gospodarskog subjekta te postoje li osnove za njihovo isključenje. Naručitelj će od gospodarskog subjekta zahtijevati da zamijeni subjekt na čiju se sposobnost oslonio radi dokazivanja kriterija za odabir ako, na temelju provjere iz članka 275. stavka 1. ZJN 2016, utvrdi da kod tog subjekta postoje osnove za isključenje ili da ne udovoljava relevantnim kriterijima za odabir gospodarskog subjekta. Ako se gospodarski subjekt oslanja na sposobnost drugog subjekta, obvezan je u ponudi dostaviti zaseban ESPD za tog subjekta. U slučaju da naručitelj to zatraži, gospodarski subjekt koji se oslanja na sposobnost drugog subjekta bit će dužan kao ažurirani popratni dokument dostaviti odgovarajući dokaz o ustupanju resursa (npr. izjava gospodarskog subjekta koji stavlja resurse na raspolaganje, ugovor između gospodarskih subjekata i sl.). Iz dostavljenog dokaza mora biti vidljivo koji gospodarski subjekt kojemu gospodarskom subjektu stavlja resurse na raspolaganje, u koju svrhu i o kojim resursima se radi. U slučaju da se kao dokaz dostavlja izjava, mora biti potpisana od strane ovlaštene osobe gospodarskog subjekta.

Potom, izvršen je uvid u ponudu odabranog ponuditelja, pri čemu je utvrđeno da istoj prileži ESPD obrazac za gospodarski subjekt JC development&strategy d.o.o.,

Zagreb te u kojem su navedeni podaci kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta propisanog točkom 5.3.2. Obrazovne i stručne kvalifikacije, na način da je navedeno: 1. Dražen Španić, magistar inženjer građevinarstva, naziv kvalifikacije: voditelj radova arhitektonske struke ili građevinske struke, 2. Ilija Božić, magistar inženjer građevinarstva, naziv kvalifikacije: voditelj radova građevinske struke, 3. Damir Zidar, diplomirani inženjer elektrotehnike, naziv kvalifikacije: voditelj radova elektrotehničke struke i 4. Alen Pejković, diplomirani inženjer strojarstva, naziv kvalifikacije: voditelj radova strojarske struke.

Također, ponudi prileži Izjava o ustupanju resursa, za predmet nabave: Gradnja stambeno-poslovne građevine „A11“ u Podbrežju naručitelja Grad Zagreb, evidencijski broj nabave: 1440-2024-EVV, koju je izdao subjekt JC development&strategy d.o.o., Zagreb, a u kojoj je navedeno da će u svrhu ispunjavanja uvjeta iz dokumentacije o nabavi i u svrhu provedbe aktivnosti i postizanja rezultata objašnjenih u dokumentaciji o nabavi gospodarski subjekt JC development&strategy d.o.o. dati na raspolaganje ponuditelju Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş. sve nužne resurse potrebne za pružanje gore navedenih usluga. Ponuditelj Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş. će tijekom cijelog razdoblja od datuma predaje ponude te u slučaju da mu projekt bude dodijeljen, tijekom cijelog trajanja projekta na raspolaganju imati odgovarajuće znanje, iskustvo potvrđeno referencama i potrebne stručnjake, odnosno sve resurse u smislu uvjeta tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta JC development&strategy d.o.o., uključujući: voditelj radova arhitektonske struke ili građevinske struke: Dražen Španić, mag.ing.aedif., voditelj radova građevinske struke: Ilija Božić, mag.ing.aedif., voditelj radova elektrotehničke struke mr.sc. Damir Zidar, dipl.ing i voditelj radova strojarske struke Alen Pejković, dipl.ing.stroj. Izjava je dana u svrhu dokazivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti ponuditelja.

Potom, za svakog od navedenih stručnjaka dostavljena je Izjava o raspoloživosti i angažiranosti, diploma i rješenje o upisu u komoru. Sadržaj izjave za svakog od navedenih stručnjaka, u bitnome se sastoji od sadržaja: „Ja, dolje potpisani, izjavljujem da kao fizička osoba pristajem sudjelovati u svojstvu voditelja radova, na projektu Gradnja stambeno-poslovne građevine A11 u Podbrežju kao vlastiti resurs gospodarskog subjekta JC development&strategy d.o.o. u slučaju da ponuda ponuditelja Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş. bude odabrana kao najpovoljnija, odnosno u slučaju sklapanja ugovora za izvršenje predmetnih radova između ponuditelja i naručitelja, te ću biti na raspolaganju ponuditelju za poslove koji su predmet ovog postupka javne nabave cijelo vrijeme trajanja projekta i Ugovora sklopljenog s naručiteljem za pružanje gore navedenih usluga.“.

Uz žalbu žalitelj je dostavio dokaze: Bilješke uz financijske izvještaje za 2023. godinu i izvod sa FINA stranice, na okolnost dokazivanja da gospodarski subjekt JC development&strategy d.o.o., zaključno sa 9. ožujka 2024. nema zaposlenika (0 zaposlenih).

Radi rješavanja spornog pitanja, potrebno je primijeniti materijalno pravo sadržano u odredbama članaka 256., 259., 273., 274. i 275. stavak 1. ZJN 2016.

Dakle, iz utvrđenih činjenica i pregledom dokaznog materijala, proizlazi da se odabrani ponuditelj valjano oslonio na gospodarski subjekt JC development&strategy d.o.o., Zagreb radi dokazivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti u smislu raspolaganja s četiri tražena stručnjaka tom točkom: voditelj radova arhitektonske struke ili građevinske struke, voditelj radova građevinske struke, voditelj radova elektrotehničke struke i voditelj radova strojarske struke, uz obrazloženje kako slijedi. Podugovaratelj odabranog ponuditelja je priložio i odabrani ponuditelj dostavio, svu relevantnu dokumentaciju potrebnu za dokazivanje postavljenog uvjeta: ESPD

obrazac podugovaratelja, Izjavu gospodarskog subjekta o stavljanju resursa na raspolaganje te Izjave svakog pojedinog stručnjaka da će biti na raspolaganju ponuditelju za poslove koji su predmet ovog postupka javne nabave cijelo vrijeme trajanja projekta. Iz dostavljenih dokaza jasno je da predloženi stručnjaci predstavljaju vlastiti resurs podugovaratelja, prirodu kojeg odnosa su slobodni sami urediti, odnosno ne moraju nužno biti zaposlenici istoga, a koje stručnjake je podugovaratelj ustupio odabranom ponuditelju za potrebe izvršenja ugovora o javnoj nabavi, temeljem instituta oslanjanja iz članka 273. ZJN 2016. ZJN 2016 ne propisuju da bi bilo koji gospodarski subjekt morao imati određeni broj zaposlenika, odnosno radnike na raspolaganju putem radnog odnosa. Štoviše, od gospodarskih subjekata se traži dokazivanje da će tražene resurse imati na raspolaganju, bez obzira na pravnu prirodu odnosa gospodarskih subjekata koji međusobno surađuju.

Slijedom svega navedenog, odabrani ponuditelj je dokazao ispunjenje uvjeta tehničke i stručne sposobnosti prema točki 5.3.2. dokumentacije o nabavi, Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, sukladno relevantnim odredbama ZJN 2016 kako je naprijed navedeno, pa se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Dalje žalitelj navodi da je gospodarski subjekt JC development&strategy d.o.o., Zagreb u ponudi odabranog ponuditelja nominiran za izvođenje radova – 1 komplet u vrijednosti 1% ponude, u iznosu od 412.000,00 eura bez PDV-a. Dakle, predviđeno je ponudom da JC development&strategy d.o.o. bude podugovaratelj i da izvodi radove koji su predmet nabave, a nema uvjete za obavljanje djelatnosti građenja. Žalitelj smatra da je udio u ugovoru koji će izvršavati JC development&strategy d.o.o. od 1% vrijednosti ugovora neznatan tj. nedovoljan i zanemariv u odnosu na resurse koje osigurava odabranom ponuditelju. Osigurati 4 od 5 traženih stručnjaka – 80% stručne radne snage na gradilištu koja će tijekom trajanja ugovora svaki dan biti na gradilištu i odgovarati za kvalitetu i ispravnost radova je neusporedivo značajnije od 1% vrijednosti ugovora koji će izvršavati podugovaratelj JC development&strategy d.o.o. Iako je predviđeno da će JC development&strategy d.o.o. izvoditi radove, udio koji će izvršavati od 1% je zanemariv u odnosu na resurse koje stavlja na raspolaganje.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu odabrani ponuditelj navodi da žalitelj u cijelosti pogrešno tumači odredbu članka 273. ZJN 2016. U konkretnom slučaju su na raspolaganje dani resursi podugovaratelja koji se odnose na stručnu sposobnost (stručnjake), a ne tehničku sposobnost (popis radova), što znači da u izvršenju ugovora trebaju sudjelovati predmetni stručnjaci, odnosno gospodarski subjekt koji daje resurse treba u izvršenju sudjelovati putem stručnjaka, a ne na drugi način pa samim time navodi o postotku podugovaranja nisu relevantni. Međutim čak i da je u konkretnom slučaju ustupljena tehnička sposobnost, odnosno referenca za izvođenje radova predmetni postotak podugovaranja bi bio dostatan, a uzimajući u obzir recentnu praksu Državne komisije (rješenje od 20. studenog 2023., KLASA: UP/II-034-02/23-01/564 i rješenje od 18. listopada 2022., KLASA: UP/II-034-02/22-01/647).

Među strankama nije sporno da je podugovaratelj JC development&strategy d.o.o., Zagreb odabranom ponuditelju dao na raspolaganje četiri stručnjaka radi dokazivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti, već je sporno je li u konkretnom slučaju sudjelovanje podugovaratelja u izvršenju ugovora od 1% ukupne vrijednosti ugovora zanemariv udio u odnosu na resurse koji se stavljaju na raspolaganje, u smislu odredbe članka 273. stavak 2. ZJN 2016.

Relevantni dijelovi dokumentacije o nabavi u dijelu definiranja uvjeta oslanjanja na sposobnost drugih subjekata već je citiran u prethodnom žalbenom navodu, pa se radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja ovdje neće ponovno citirati.

U odnosu na sporno pitanje među strankama, potrebno je primijeniti odredbe članka 273. i 274. ZJN 2016.

Dakle, žalitelj osporava postotni udio koji će izvršavati podugovaratelj na kojeg se odabrani ponuditelj oslonio radi dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti (točka 5.3.2. Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, Obrazovne i stručne kvalifikacije) držeći da je postotni udio od 1% premalen, da bi bio ispunjen uvjet ZJN 2016 i dokumentacije o nabavi u smislu sudjelovanja u izvršenju ugovora, a s obzirom na vrijednost ugovora.

Ovdje treba ukazati na okolnost da se odabrani ponuditelj oslonio na ovog podugovaratelja radi dokazivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti u odnosu na dokazivanje raspolaganja stručnjacima, konkretno četiri stručnjaka. Predmetni stručnjaci su izjavili da će u cijelosti izvršavati predmet nabave, što je ujedno i uvjet dokumentacije o nabavi, a kako je to detaljno utvrđeno već u prethodnom žalbenom navodu. U tom smislu, proizlazi da će stručnjaci podugovaratelja, na kojeg se odabrani ponuditelj oslonio, u potpunosti izvršavati predmet nabave na način propisan dokumentacijom o nabavi, te će podugovaratelj upravo na taj način i sudjelovati u izvršenju ugovora. Iz navedenog razloga proizlazi da u konkretnom slučaju označeni postotak sudjelovanja podugovaratelja u izvršenju ugovora nije od utjecaja na dokazivanje ispunjavanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti, u vezi s odredbom članka 273. stavak 2. ZJN 2016, pa se žalbeni navod ocjenjuje kao neosnovan.

Nadalje, žalitelj navodi da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja utvrđeno da je za stručnjaka 1 – inženjer gradilišta imenovan Asim Sarici, inženjer elektrotehnike i elektronike, umjesto inženjera građevinske struke. Navodi da isto samo po sebi nije protivno dokumentaciji o nabavi, jer naručitelj nije odredio struku inženjera gradilišta direktno, ali jest indirektno. Objašnjava da je inženjer gradilišta odgovoran za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza iz članka 54. Zakona o gradnji i Ugovora te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova. Iako to nije izričito u dokumentaciji o nabavi navedeno, životno je i logično da se za inženjera gradilišta odnosno glavnog inženjera gradilišta kod gradnje stambeno poslovnih građevina na više etaža, zahtjevnih konstrukcija u kojemu se isprepliću uglavnom građevinski radovi, strojarski i elektrotehnički radovi odredi inženjer građevinske struke. Smatra da to potvrđuje na određeni način i sam naručitelj kada u dokumentaciji o nabavi određuje da je inženjer gradilišta odgovoran za provedbu obveza iz članka 54. Zakona o gradnji, za koje se da zaključiti da se isti uglavnom odnose na građevinsku struku (temeljni zahtjevi za građevinu, zahtjevi propisani za energetska svojstva zgrada i drugi zahtjevi i uvjeti za građevinu, ugrađivanje građevnih i drugih proizvoda te postrojenja u skladu sa Zakonom o gradnji). Iako se, dakle, radilo o izvođenju građevinskih radova na visokim građevinama novogradnje s velikim brojem etaža (katova) - primjerice 39 katova, 35 katova, 13 katova, 6 katova, 14/11/8 katova, naručitelju nije bilo nelogično što je inženjer gradilišta na gradnji takvih građevina bio inženjer elektrotehnike i elektronike. Uobičajeno je i logično s aspekta struke da osoba koja vodi građenje na ovakvim projektima bude građevinske ili eventualno arhitektonske struke, a ne elektrotehničke ili strojarske struke. Inženjer elektrotehničke struke nema dovoljnih znanja o bitnim zahtjevima za građevinu, koji su: mehanička otpornost i stabilnost, zaštita od požara, higijena, zdravlje i zaštita okoliša, sigurnost u korištenju, zaštita od buke te ušteda energije i toplinska zaštita. Žalitelj smatra da je naručitelj morao provjeriti ove informacije, a s obzirom da to nije učinio ponudu, nije pregledao sukladno odredbama dokumentacije o nabavi i ZJN 2016.

U odgovoru na žalbu naručitelj upućuje na odredbe dokumentacije o nabavi te navodi da istima nije propisano da inženjer gradilišta mora biti građevinske struke, a ukoliko žalitelj smatra da inženjer gradilišta može biti samo osoba građevinske struke, mogao je uložiti žalbu na dokumentaciju o nabavi u zakonskom roku. Navodi da je odabrani ponuditelj za inženjera gradilišta odredio g. Asima Saricija, te je odabrani ponuditelj na traženje javnog naručitelja kao ažurirani popratni dokument dostavio Izjavu o raspolaganju osobama koje ispunjavaju uvjete Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, glava VIII. Strane osobe, koje obavljaju poslove i djelatnosti prostornog uređenja i gradnje, članak 59. do 73. sukladno propisanom u dokumentaciji o nabavi.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu odabrani ponuditelj također upućuje na odredbe dokumentacije o nabavi iz kojih smatra da proizlazi da je naručitelj dozvolio da inženjer gradilišta bude arhitektonske, građevinske, elektrotehničke ili strojarke struke. Također je propisao i da jedna osoba može obavljati više od jedne navedene funkcije, tako da je stručnjak Asim Sarici mogao biti i na položaju voditelja radova elektrotehničke struke. Međutim, odabrani ponuditelj je na taj položaj nominirao g. Zidar Damira, diplomiranog inženjera elektrotehnike, upravo da bi rasteretio inženjera gradilišta, mada je on zasigurno sposoban da istovremeno obavlja i tu funkciju obzirom na reference koje posjeduje.

U odnosu na odredbe dokumentacije o nabavi relevantne za žalbeni navod, upućuje se na naprijed u obrazloženju rješenja citirani točku 5.3.2. Obrazovne i stručne kvalifikacije, 5.3.2.3. Uvjeti i 5.3.2.4. Način dokazivanja, koje se, zbog izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja, ovdje neće ponovno citirati.

Izvršen je uvid u ponudu odabranog ponuditelja pri čemu je utvrđeno da ponudi prileži Izjava o raspolaganju osobama koje ispunjavaju uvjete Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje kojom ponuditelj – strana osoba sa sjedištem u Republici Turskoj, Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş; Ahmet Yesevi Mah. Hudut Sok. A Blok No:1 A/1 Nilüfer, 16140 Bursa, OIB 6311223251 izjavljuje da raspolaže osobom jedan (1) inženjer gradilišta – Asim Sarici, Inženjer elektrotehnike i elektronike - fizička osoba, koja u stranoj državi – Republici Turskoj ima pravo obavljati poslove inženjera gradilišta pa time ima pravo i u Republici Hrvatskoj obavljati poslove inženjera gradilišta obzirom da ima stručne kvalifikacije potrebne za obavljanje tih poslova u skladu s posebnim zakonom, kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i drugim posebnim propisima kao državljanin države članice Svjetske trgovinske organizacije.

Dakle, među strankama nije sporno da je stručnjak Asim Sarici inženjer elektrotehnike i elektronike ni da ga je odabrani ponuditelj imenovao u projektu na poziciju voditelja inženjera gradilišta, već je sporno je li stručnjak, s obzirom na svoju stručnu kvalifikaciju te s obzirom na odredbe dokumentacije o nabavi mogao biti imenovan na tu poziciju u projektu.

Prema odredbama dokumentacije o nabavi proizlazi da naručitelj nije uvjetovao strukom poziciju inženjera gradilišta, a s obzirom da je za tu poziciju propisao da je stručnjak završio preddiplomski sveučilišni studij i stekao akademski naziv sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) inženjer odgovarajuće struke ili stručni studij i stekao stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer odgovarajuće struke ako je tijekom cijelog svog studija stekla najmanje 180 ECTS bodova, odnosno koja je na drugi način propisan posebnim propisom stekla odgovarajući stupanj obrazovanja odgovarajuće struke. U žalbi žalitelj potvrđuje da naručitelj dokumentacijom o nabavi nije izričito naveo da bi inženjer gradilišta morao biti inženjer građevinske struke, no drži da je to logično i iskustveno opravdano. Međutim, prema odredbama članka 280.

stavka 4. i 290. stavak 1. ZJN 2016, odabrani ponuditelj je postupio sukladno dokumentaciji o nabavi i ponudu sastavio kako je propisano, a naručitelj je njegovu ponudu pregledao i ocijenio na temelju uvjeta i zahtjeva iz dokumentacije o nabavi. Uz navedeno, za napomenuti je i da je odabrani ponuditelj, kao ažurirani popratni dokument, dostavio predviđeni dokaz iz kojeg proizlazi da Asim Sarici, inženjer elektrotehnike i elektronike u Republici Turskoj ima pravo obavljati poslove inženjera gradilišta pa time ima pravo i u Republici Hrvatskoj obavljati poslove inženjera gradilišta, a s obzirom da ima stručne kvalifikacije potrebne za obavljanje tih poslova u skladu s posebnim zakonom, kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i drugim posebnim propisima kao državljanin države članice Svjetske trgovinske organizacije.

Dakle, imenovanje inženjera elektrotehničke i elektroničke struke inženjerom gradilišta u konkretnom slučaju nije protivno odredbama dokumentacije o nabavi ni zakonskim odredbama, stoga je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim

Dalje, žalitelj navodi da je u ponudi odabranog ponuditelja priložen dokument „Iskustvo stručnjaka - Asim Sarici, struka inženjer elektrotehnike i elektronike, u kojem je navedeno ukupno 5 projekata na kojima je stručnjak sudjelovao kao inženjer gradilišta, a svi se projekti redom odnose na gradnju stambeno poslovnih građevina - visokih građevina (novogradnja) velike investicijske vrijednosti. Za sve je projekte navedeno da je izvršena primopredaja, a ukupna investicijska vrijednost iznosi 61 milijun eura, 43 milijuna eura, 21 milijun eura, 81 milijun eura i 24 milijuna eura, te su projekti završeni 2020. i 2021. godine. Žalitelj zaključuje da je Asim Sarici 2020. godine bio inženjer gradilišta na 4 projekta, te jednom projektu u 2021. godini, sveukupne investicijske vrijednosti od cca 231 milijun eura te smatra da su navedeni podaci potpuno nelogični i pobuđuju sumnju u istinitost i točnost navedenih referenci, odnosno činjenicu da je u svim navedenim projektima Asim Sarici kao inženjer elektrotehnike i elektronike bio inženjer gradilišta. Ako se logika angažmana cijelog vremena izvođenja radova primijeni na projekte na kojima je istovremeno (2020. godina) Asim Sarici bio inženjer gradilišta, tada je inženjer gradilišta istovremeno cijelo vrijeme izvođenja radova bio na 4 velika gradilišta. S obzirom na važnost uloge i odgovornost inženjera gradilišta, postavlja se pitanje kako je Asim Sarici mogao kvalitetno voditi građenje na 4 ovakva projekta istovremeno. Prema mišljenju žalitelja, predmetne okolnosti su kod naručitelja morale pobuditi sumnju i nužnu potrebu provjere referenci. Žalitelj navodi da je pokušao do informacija o navedenim projektima doći iz javno dostupnih izvora - na internetu, međutim nije ništa pronašao. Nadalje, a zbog navedenih nelogičnosti, žalitelj je od kontakt osoba drugih ugovornih strana navedenih u obrascu stručnjaka zatražio provjeru informacija navedenih u ponudi. Navodi da je sustav Microsoft Exchange 4. rujna 2024., nakon pokušaja slanja e-pošte na e-mail adresu: korkutguduk@gmail.com navedenu u obrascu za 5. referencu - Yunusavler 9 projekt, investitora: Alfatas Konut Ins. San. Tic. A.S., javio da e-mail poruku na navedenu adresu ne može isporučiti. Ukoliko naručitelj ili drugi ponuditelj u postupku javne nabave nisu u mogućnost provjeriti istinitost i točnost navoda iz ponude, odgovornost za to i posljedice snosi sam ponuditelj. Žalitelj smatra da je naručitelj i sam morao utvrditi sumnje koje je utvrdio žalitelj i trebao zatražiti provjeru reference, te ističe da je upitno je li Asim Sarici bio imenovan na poziciju inženjera gradilišta, odnosno za osobu koja vodi građenje na objektima koje je naveo u Obrascu - o specifičnom stručnom iskustvu (reference) stručnjaka u okviru kriterija za odabir ponude (Prilog 1.).

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da žalitelj osporava neke od referenci inženjera gradilišta iz životopisa g. Asima Saricija, međutim za svoje tvrdnje na navodi

nikakve dokaze, već samo špekulira konstruirajući sumnje u istinitost podataka. Naručitelj navodi da nije imao razloga sumnjati u istinitost i točnost dostavljenih podataka od odabranog ponuditelja te da je odabrani ponuditelj dokazao da ispunjava uvjet tehničke i stručne sposobnosti sukladno točki 5.3.2. dokumentacije o nabavi.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu odabrani ponuditelj ističe da će navedeni stručnjak zasigurno sudjelovati u provedbi ugovora na način da mora biti svakodnevno i cjelodnevno prisutan na gradilištu tijekom cijelog vremena izvođenja radova za koje je odgovoran. Nadalje, navodi da su navedena 4 projekta u gradu Bursi unutar istog urbanog kompleksa tako da je stručnjak cijelo vrijeme bio prisutan na sva 4 radilišta u istom prostoru. Također, zaključno ističe da je u fazi dostave ažuriranih popratnih dokumenata stručnjak Asim Sarici dostavio potpisani obrazac u kojem je dostavio sve potrebne podatke koje je tražio naručitelj i koji su vjerodostojni te je iste osobno potpisao. Vezano za adrese i podatke o referentnim naručiteljima, navodi da su svi kontakt podaci točni i da će istražiti iz kojeg razloga odgovori nisu dostavljeni žalitelju. Tijekom žalbenog postupka, u podnesku od 23. rujna 2024. odabrani ponuditelj navodi da mu je poznato da su referentne tvrtke, koje je naveo g. Asim Sarici u svojoj potvrdi koju je potpisao, dostavile potvrdu o položaju g. Asima Sarici na navedenim projektima u potvrdi. Nadalje, odabrani ponuditelj navodi da mu je nepoznato zašto se e-mail žalitelja na e-mail adresu navedenu u ESPD obrascu i Potvrdi stručnjaka nije uredno dostavio, kada je potvrda g. Korkut Güdük stigla sa identične e-mail adrese navedene u ESPD-u/potvrdi: korkutguduk@gmail.com. Kao dokaz dostavlja ispis e-maila od g. Hakan Vural - Central Balat Block A, B, C-D i F i e-maila od g. Korkut Güdük - Yunusavler 9 projekt.

Izvršen je uvid u dokumentaciju o nabavi te je utvrđeno da je u dokumentu Kriterij za odabir ponude, kao nefinancijski kriterij propisano specifično iskustvo stručnjaka (SI). Naručitelj kao drugi kriterij određuje specifično stručno iskustvo (reference) stručnjaka koje su isti stekli angažiranjem na poziciji inženjera gradilišta, a koji će ugovorom o javnoj nabavi radova biti imenovani inženjerom gradilišta odnosno glavnim inženjerom gradilišta u slučaju odabira zajednice ponuditelja. Inženjer gradilišta odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza iz članka 54. Zakona o gradnji i Ugovora te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova. S obzirom na procijenjenu vrijednost nabave te važnost i složenost predmeta nabave te na činjenicu kako je riječ o izuzetno kompleksnim i tehnički zahtjevnim radovima te budući da se radi o ugovoru velike vrijednosti radova, ocjena je naručitelja kako ključni stručnjak treba posjedovati izuzetno iskustvo u sličnim poslovima, obzirom da njegovo iskustvo može u značajnoj mjeri utjecati na uspješnost izvršenja ugovora o radovima. Iz tog su razloga postavljeni kriteriji odabira kako su navedeni, a koji su razmjerni predmetu nabave. Maksimalan broj bodova koji ponuditelj može ostvariti u okviru ovog kriterija je 20 bodova, na sljedeći način: za svako uspješno izvršeno vođenje gradilišta na izgradnji i/ili rekonstrukciji visokih građevina stambene ili stambeno-poslovne namjene (dalje u tekstu: gradilište) u svojstvu inženjera gradilišta (max 5 gradilišta) po dva (2) boda, a dodatno se svako gradilište može bodovati prema vrijednosti ugovora o radovima na koje se odnosi gradilište prema navedenome u tablici u stupcu „dodatni bodovi“ za svako gradilište. Ukoliko je u izjavi stručnjaka navedeno više od 5 referenci u obzir će se prvo uzimati one koje ostvaruju više dodatnih bodova. U nastavku je navedeno na koji će se način bodovati specifično iskustvo ključnog stručnjaka. Iskustvo u vođenju gradilišta u svojstvu inženjera gradilišta na izgradnji i/ili rekonstrukciji visokih građevina stambene ili stambeno-poslovne namjene: 1 referenca 2 boda, 2 reference 4 boda, 3 reference 6 bodova, 4

reference 8 bodova, 5 referenci 10 bodova. Dodatni bodovi na vrijednost radova +1 bod za svako uspješno izvršeno vođenje gradilišta na izgradnji i/ili rekonstrukciji visokih građevina stambene ili stambeno-poslovne namjene čija je ugovorena vrijednost jednaka ili veća od 10.000.000,00 eura (bez PDV-a), a manja od 20.000.000,00 eura (bez PDV-a), +2 boda za svako uspješno izvršeno vođenje gradilišta na izgradnji i/ili rekonstrukciji visokih građevina stambene ili stambeno-poslovne namjene čija je ugovorena vrijednost jednaka ili veća od 20.000.000,00 eura (bez PDV-a).

Potom, izvršen je uvid u ponudu odabranog ponuditelja, Obrazac Iskustvo stručnjaka, Asim Sarici, inženjer elektrotehnike i elektronike. U obrascu su navedeni sljedeći projekti: 1) Naziv ugovora/radova: Central Balat Projekt (A Blok), cjelokupna investicijska vrijednost (bez PDV-a): 61.121.855 eur, godina: 2020., lokacija: Bursa/Turska, naručitelj (i kontakt osoba): Central Balat Gayrimenkul İnş. A.Ş Ahmet Yesevi Mah. Sanayi Cad. No:445/A1 Nilüfer/Bursa Hakan Vural; tel: +90 532 253 8779; e-pošta: hakanvural@gmail.com, status u projektu: inženjer gradilišta, opis projekta: vrsta zahvata - vođenje gradilišta na radovima izgradnje visokih građevina (novogradnja) te je izvršena uspješna primopredaja radova, vrsta objekta: zgrada visine 39 katova, 285 stanova, 35 uredskih prostora, izgrađene površine 36.684 m2 stambeno komercijalne – rezidencijalne namjene, vrijednost ugovora o radovima na koje se odnosi vođeno gradilište: 61.121.855 eur; 2) naziv ugovora/radova: Central Balat Projekt (B Blok), cjelokupna investicijska vrijednost (bez PDV-a): 42.988.285 eur, godina: 2020., lokacija: Bursa/Turska, naručitelj (i kontakt osoba): Central Balat Gayrimenkul İnş. A.Ş Ahmet Yesevi Mah. Sanayi Cad. No:445/A1 Nilüfer/Bursa Hakan Vural; tel: +90 532 253 8779; e-pošta: hakanvural@gmail.com, status u projektu: inženjer gradilišta, opis projekta: vrsta zahvata - vođenje gradilišta na radovima izgradnje visokih građevina (novogradnja) te je izvršena uspješna primopredaja radova, vrsta objekta: zgrada visine 35 katova, 103 stana, izgrađene površine 23.337 m2, stambeno - rezidencijalne namjene, vrijednost ugovora o radovima na koje se odnosi vođeno gradilište: 42.988.285 eur; 3) naziv ugovora/radova: Central Balat Projekt (C-D Blok), cjelokupna investicijska vrijednost (bez PDV-a): 21.202.673 eur, godina: 2020., lokacija: Bursa/Turska, naručitelj (i kontakt osoba): Central Balat Gayrimenkul İnş. A.Ş Ahmet Yesevi Mah. Sanayi Cad. No:445/A1 Nilüfer/Bursa Hakan Vural; tel: +90 532 253 8779; e-pošta: hakanvural@gmail.com, status u projektu: inženjer gradilišta, opis projekta: vrsta zahvata - vođenje gradilišta na radovima izgradnje visokih građevina (novogradnja) te je izvršena uspješna primopredaja radova, vrsta objekta: zgrada visine 13 katova, 24 stana, 11 uredskih prostora - cjelina izgrađene površine 10.285 m2, poslovno/stambene - rezidencijalne namjene, vrijednost ugovora o radovima na koje se odnosi vođeno gradilište: 21.202.673 eur, 4) naziv ugovora/radova: Central Balat Proje (F Blok), cjelokupna investicijska vrijednost (bez PDV-a): 81.195.739 eur, godina: 2021., lokacija: Bursa/Turska, naručitelj (i kontakt osoba): Central Balat Gayrimenkul İnş. A.Ş Ahmet Yesevi Mah. Sanayi Cad. No:445/A1 Nilüfer/Bursa Hakan Vural; tel: +90 532 253 8779; e-pošta: hakanvural@gmail.com, status u projektu: inženjer gradilišta, opis projekta: vrsta zahvata - vođenje gradilišta na radovima izgradnje visokih građevina (novogradnja) te je izvršena uspješna primopredaja radova, vrsta objekta: zgrada visine 6 katova, 50 stanova, 110 uredskih prostora, izgrađene površine 72.647 m2 stambeno komercijalne - rezidencijalne namjene, vrijednost ugovora o radovima na koje se odnosi vođeno gradilište: 81.195.739 eur i 5) naziv ugovora/radova: Yunusevler 9 Projekt, cjelokupna investicijska vrijednost (bez PDV-a): 24.675.247 eur, godina: 2020., lokacija: Bursa/Turska, naručitelj (i kontakt osoba): Alfatas Konut İnş. San. Tic. A.Ş

Demirtaspasa Mah. Cezaevi Sok. No:221/1 Osmangazi/Bursa Korkut Güdük; tel: +90 532 155 9535; e-pošta: korkutguduk@gmail.com, status u projektu: inženjer gradilišta opis projekta: vrsta zahvata - vođenje gradilišta na radovima izgradnje visokih građevina (novogradnja) te je izvršena uspješna primopredaja radova, vrsta objekta: stambeno naselje od 3 bloka sa 14/11/8 katova; 150 stambenih jedinica i 5 trgovina, izgrađene površine cca 22.000 m² stambeno komercijalne - rezidencijalne namjene, vrijednost ugovora o radovima na koje se odnosi vođeno gradilište: 24.675.247 eur.

Kao dokaz svojih navoda, žalitelj je uz žalbu dostavio ispis e-maila upućen na e-mail adresu korkutguduk@gmail.com naručitelja Alfatas Konut i na e-mail adresu hakanvural@gmail.com naručitelja Central Balat Gayrimenkul, oba upita istog sadržaja: „Je li stručnjak Asim Sarici u predmetnom projektu bio imenovan inženjerom gradilišta ili glavnim inženjerom gradilišta, odnosno osobom koja vodi građenje? Koje je društvo u navedenim projektima bilo izvođač radova? Ili je bio samo voditelj radova elektrotehničke struke, odnosno je li on bio odgovoran za sve radove na gradilištu (građevinarstvo, elektrotehnika i strojarstvo) ili je bio odgovoran samo za elektro radove)? Moli se dokaz - dostava dokumenta kojim se potvrđuje da je Asim Sarici bio osoba koja vodi građenje na projektu (Odluka o imenovanju, Ugovor, Zapisnik o primopredaji, Zapisnik o tehničkom pregledu, zapisnik o okončanom obračunu ili drugi dokument). Moli se informacija za koju je tvrtku g. Sarici radio kao inženjer gradilišta na tim projektima, odnosno na temelju čega i tko ga je angažirao na tim gradilištima? Koja je tvrtka u navedenim projektima bila izvođač radova? Jesu li ugovoreni radova na navedenom projektu završeni?“

Prema navodima žalitelja, odgovore na naprijed upućena pitanja nije dobio, no tijekom žalbenog postupka odabrani ponuditelj dostavlja odgovor naručitelja iz upita (koji su mu dostavljeni na znanje, pri upućivanju odgovora upravo žalitelju), te primitak kojih je žalitelj i potvrdio u žalbenom postupku, no ističe da mu nije odgovoreno na postavljena pitanja.

U dostavljenom navedenom dokaznom materijalu, koji odabrani ponuditelj dostavlja u ovjerenom prijevodu po sudskom tumaču s turskog na hrvatski jezik, vidljivo je da u e-mailu, koji je poslao Hakan Vural direktor Central Balat Gayrimenkul iSl. A.Ş., u odnosu na sporno pitanje stoji: „...ujedno potvrđujemo da je g. Asim Sarici, dipl. inženjer elektrotehnike bio glavni inženjer gradilišta svo vrijeme izgradnje na projektima Central Balat blokovi A,B,C-D i F.“. Također, u e-mailu zaprimljenom od Korkut Güdük, u odnosu na sporno pitanje navedeno je: „Na zahtjev Nilüfer Yonetim Dan. San. Tic. A.Ş. ovime potvrđujemo da je g. Asim Sarici radio na projektu Yunusevler 9 kao inženjer gradilišta za cijelo vrijeme trajanja projektnih radova i potvrđujemo podatke koji su navedeni u njegovoj osobno potpisanoj izjavi koju nam je dao na provjeru.“.

Iz utvrđenih činjenica, pregledanog i ocijenjenog dokaznog materijala te uz primjenu relevantnih zakonskih odredaba (članak 280. stavak 4., 292. stavak 1., 301. stavak 1. i 2. i 403. ZJN 2016) i odredaba dokumentacije o nabavi (Kriterij za odabir ponude, nefinancijski kriterij), ocjenjuje se da je odabrani ponuditelj u osporavanom dijelu uredno predao ponudu, a naručitelj valjano i zakonito dodijelio bodove prema propisanom kriteriju odabira iskustvo stručnjaka. Naime, žalitelj u žalbi dovodi u pitanje mogućnost da predmetni stručnjak bude imenovan na 4 velika projekta iste godine te uredno obnaša funkciju inženjera gradilišta u tom smislu. Međutim, osim svojih sumnji žalitelj nije dostavio dokaze kojima bi potkrijepio iste. S druge strane, u žalbenom postupku su druge ugovorne strane iz spornih projekata potvrdile da je predmetni stručnjak uredno izvršio svoju funkciju na navedenim projektima iz obrasca, upravo kao inženjer gradilišta. Navedenim dokazom u žalbenom postupku potvrđena je odluka

naručitelja o dodjeli bodova odabranom ponuditelju prema ovom kriteriju odabira te se ocjenjuje da je žalbeni navod neosnovan.

Dalje žalitelj navodi da je naručitelj u dokumentaciji o nabavi, u dijelu II – Upute za ponuditelje, u točki 3.2. Način određivanja cijene ponude, odredio, između ostalog, da se sve cijene u ponudi obavezno izražavaju na dvije decimale. Navodi da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja - dio Troškovnik, i u word i u pdf formatu nedvojbeno utvrđeno da je odabrani ponuditelj jediničnu cijenu stavke, podatak o ukupnoj cijeni bez PDV-a, PDV i ukupno s PDV-om popunio na način da nije naveo decimale, odnosno cente, već isključivo eure. Na navedeni način je odabrani ponuditelj postupio protivno dokumentaciji o nabavi, točki 3.2. dijela II – Upute za ponuditelje. Na temelju navedenog, smatra da je naručitelj ponudu odabranog ponuditelja, nakon pregleda i ocjene ponuda, temeljem članka 295. stavka 1. ZJN 2016, trebao odbiti kao nepravilnu, budući da ista nije sukladna dokumentaciji o nabavi.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da dokumentacijom o nabavi nije propisano da u troškovniku cijena mora biti izražena na dvije decimale. Naime, troškovnik je koncipiran na način da se sastoji od jedne stavke: „Gradnja stambeno-poslovne građevine oznake „A11“ u Podbrežju po odredbi „ključ u ruke““ za koju je potrebno navesti samo ukupnu cijenu bez PDV-a i sa PDV-om. Uzimajući u obzir cijenu iz ponudbenog lista, te da je odmah iza cijene upisana valuta, ne proizlazi dvojba o iznosu cijene ponuđenog predmeta nabave, smatra naručitelj.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu, odabrani ponuditelj navodi da su cijene iz troškovnika vrijednosno identične cijenama iz ponudbenog lista i među njima nema razlike pa se ne može govoriti o različitim cijenama.

Uvidom u dokumentaciju o nabavi, Upute za ponuditelje, točka 3.2. Način određivanja cijene ponude, utvrđeno je da je naručitelj propisao da se cijena ponude piše brojkama u apsolutnom iznosu. Cijena je nepromjenjiva. Cijena ponude izražava se za cjelokupan predmet nabave. U cijenu ponude bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi (uključujući posebne poreze, trošarine i carine, ako postoje) i popusti. Ugovorena cijena obuhvaća i vrijednost svih nepredviđenih radova i viškova radova, a isključuje utjecaj manjkova radova na ugovorenu cijenu, pod pretpostavkom da nije došlo do izmjene opsega ugovorenih radova na temelju sporazuma ugovornih strana ili iz razloga za koje odgovara naručitelj. Sve cijene u ponudi obavezno se izražavaju na dvije decimale. Ako cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost iskazana u troškovniku ne odgovara cijeni ponude bez poreza na dodanu vrijednost iskazanoj u obrascu, vrijedi cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost iskazana u troškovniku, a sve sukladno članku 21. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave. Jedinična cijena definirana je kao nepromjenjiva tijekom trajanja ugovora o javnoj nabavi.

Potom, izvršen je uvid u ponudu odabranog ponuditelja te je utvrđeno da je popunio troškovnik tako da je u navedenoj stavci troškovnika Gradnja stambeno-poslovne građevine oznake „A11“ u Podbrežju po odredbi „ključ u ruke“ naveo sljedeće: Ukupna cijena bez PDV-a: 41.200.000€, Iznos poreza na dodanu vrijednost: 10.300.000€ i Ukupna cijena sa PDV-om: 51.500.000€. U ponudbenom listu odabrani ponuditelj naveo je sljedeće: Ukupna cijena bez PDV-a: 41.200.000,00 EUR, Iznos poreza na dodanu vrijednost: 10.300.000,00 EUR, Ukupna cijena sa PDV-om: 51.500.000,00 EUR.

Dakle, iz ponude odabranog ponuditelja je jasno, vidljivo i nedvojbeno koja je cijena ponuđena, kako u troškovniku tako i u ponudbenom listu te je riječ o istom iznosu i istoj valuti. U ponudbenom listu je na mjestu predviđenom za upis centa navedeno

„00“, što samo potvrđuje da su cijene iz troškovnika i ponudbenog lista identične. Okolnost da cijena izražena u troškovniku ne sadrži cente odnosno decimale („00“) ni na koji način ne utječe na valjanost ponude, jer je razvidno da ponuđena cijena ne sadrži cente, već je iznos ponuđen isključivo u eurima. Napominje se da forma kao takva ne postoji radi forme same, već da bi se osigurao sadržaj koji se formom želi postići. U tom smislu, valja utvrditi da je sadržaj cijene ponude odabranog ponuditelja u cijelosti osiguran, cijena je vidljiva, jasna i nedvosmislena stoga se žalbeni navod žalitelja, da je naručitelj trebao odbiti ponudu odabranog ponuditelja kao nepravilnu, jer u troškovniku nisu navedeni centi već samo euri, ocjenjuje neosnovanim.

Posljednjim žalbenim navodom žalitelj ukazuje da je uvidom u ponudu odabranog ponuditelja utvrđeno da je kao ažurirani popratni dokument dostavio Izvod iz Trgovačkog registra. Uvidom u navedeni dokument žalitelj je utvrdio da su navedeni zastupnici odabranog ponuditelja Nilüfer Yönetim Dan. San. Tic. A.Ş., kako slijedi: Alpaslan Tasyakan za kojega je navedeno da je Predsjednik uprave te da mu je mandat započeo 6. kolovoza 2021. i da završava 2. kolovoza 2024. Nadalje je za Fatiha Tasyakana navedeno da je on također Predsjednik uprave, te da mu je mandat započeo 6. kolovoza 2021. i da završava 2. kolovoza 2024. Uvidom u originalni dokument je utvrđeno da je Fatih Tasyakan zapravo zamjenik, a ne predsjednik uprave. Evidentno je da je prijevod po ovlaštenom sudskom prevoditelju s turskog na hrvatski jezik loše napravljen, tvrdi žalitelj. Prema gore navedenom, predsjedniku uprave i zamjeniku predsjednika uprave mandat u upravi je istekao 2. kolovoza 2024., a naručitelj je odluku o odabiru donio 19. kolovoza 2024., te objavio 26. kolovoza 2024. Dakle, u vrijeme donošenja i objave odluke o odabiru, prema dokumentu iz ponude odabranog ponuditelja predsjedniku uprave i zamjeniku predsjednika uprave je istekao mandat i nije poznato tko su osobe ovlaštene za zastupanje odabranog ponuditelja nakon 2. kolovoza 2024. Žalitelj smatra da je naručitelju ova okolnost morala biti poznata. Nesporno je da je naručitelj tijekom pregleda i ocjene ponuda provjeravao osnove za isključenje iz članka 251. ZJN 2016 - nekažnjavanost za članove uprave odabranog ponuditelja koji su u vrijeme predaje ponude i dostave ažuriranog popratnog dokumenta bili navedeni u sudskom registru. Međutim u vrijeme izrade odluke o odabiru i njene objave, prema Izvodu iz Trgovačkog registra bili su neki drugi članovi uprave za koje odabrani ponuditelj nije dokazao, a naručitelj nije utvrdio jesu li isti kažnjavani sukladno članku 251. ZJN 2016, odnosno postoje li osnove za njihovo isključenje iz točke 4.1. – Osnove povezane s kaznenim presudama. Žalitelj drži da iz navedenog proizlazi da odabrani ponuditelj ponudu nije izradio sukladno članku 280. ZJN 2016 i dokumentaciji o nabavi te da naručitelj ponudu odabranog ponuditelja nije pregledao sukladno odredbama ZJN 2016 i dokumentacije o nabavi, pa je propustio ponudu odabranog ponuditelja odbiti kao neprihvatljivu, jer ne ispunjava kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je dopisom od 1. kolovoza 2024. tražio upotpunjavanje ažuriranih popratnih dokumenata, te je odabrani ponuditelj je 9. kolovoza 2024. dostavio traženo. Iz tada dostavljene Izjave o nekažnjavanju od 6. kolovoza 2024., ovjerene od 28. javnog bilježnika BURSA-e, vidljivo je da je g. Fatih Tasyakan ovlašten za pojedinačno zastupanje odabranog ponuditelja, a također, u potpisu popratnog dopisa od 9. kolovoza 2024. je naveden i g. Alpalan Tasyakan kao predsjednik uprave odabranog ponuditelja. S obzirom na navedeno, naručitelj navodi da je smatrao dokazanim da su g. Fatih Tasyakan i g. Alpalan Tasyakan osobe ovlaštene za zastupanje i članovi uprave odabranog ponuditelja. Naručitelj ukazuje da je odabrani ponuditelj 10. rujna 2024. dostavio očitovanje na žalbu žalitelja uz koje

očitovanje je dostavio Izvod iz trgovačkog registra Republike Turske od dana 22. srpnja 2024., a iz kojeg je vidljivo da su g. Fatih Tasyakan i g. Alpalan Tasyakan osobe ovlaštene za zastupanje i članovi uprave odabranog ponuditelja s mandatom do 18. srpnja 2027. Naručitelj se referira na rješenje Državne komisije KLASA:UP/II-034-02/23-01/504 od 20. studenog 2023., te ističe da je isključenje gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave krajnja i najstroža mjera koju naručitelj može poduzeti prema gospodarskom subjektu. Stoga je naručitelj dužan voditi računa o načelu razmjernosti pa u svakom pojedinom slučaju, uzimajući u obzir okolnosti slučaja i cjelokupni dokazni materijal koji ima na raspolaganju, ocijeniti da li se radi o činjenici da gospodarski subjekt nije dokazao da ne postoje osnove za isključenje gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave. S obzirom na navedeno, naručitelj smatra da je ponudu pregledao u cijelosti sukladno uvjetima i zahtjevima dokumentacije o nabavi.

U očitovanju na žalbu i odgovor na žalbu odabrani ponuditelj navodi da je u vrijeme dostave ažuriranih popratnih dokumenata Izvod iz trgovačkog registra za odabranog ponuditelja bio u roku njegovog važenja. U drugom krugu dostave ažuriranih popratnih dokumenata dostavljen je dokument Izjava o nekažnjavanju za odabranog ponuditelja i ovlaštene osobe prema zakonu te je žalitelj mogao ustanoviti iz potvrde/ovjere javnog bilježnika da je g. Fatih Tasyakan i dalje jedna od osoba koja zastupa odabranog ponuditelja samostalno i pojedinačno do 18. srpnja 2027., a kako to proizlazi iz utvrđenja javnog bilježnika u dijelu ovjere. Kao dokaz svojih navoda, odabrani ponuditelj u privitku dostavlja i novi Izvod iz trgovačkog registra za odabranog ponuditelja od 22. srpnja 2024. iz kojeg je vidljivo da su oba predsjednika legitimni predstavnici odabranog ponuditelja do 18. srpnja 2027. pa proizlazi da nije bilo promjena glede članova uprave i da je sva dokumentacija dostavljena kao ažurirani popratni dokumenti valjana, zaključuje odabrani ponuditelj.

Radi rješavanja spornog pitanja, je li naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda valjano utvrdio da u odnosu na odabranog ponuditelja ne postoje osnove za isključenje iz točke 4.1. - Osnove povezane s kaznenim presudama, sukladno odredbi članka 251. ZJN 2016., prije svega je izvršen uvid u ponudu odabranog ponuditelja.

Kao ažurirani popratni dokument odabrani ponuditelj je dostavio Potvrdu iz trgovačkog registra od 22. srpnja 2024., Republika Turska, Direkcija Trgovačkog registra u Bursa, trgovački naziv: Nilüfer Yonetim Danismanligi İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi, zastupnici: Alpaslan Tasyakan, od 6. kolovoza 2021. do 2. kolovoza 2024., predsjednik uprave ovlašten za pojedinačno zastupanje i Fatih Tasyakan, od 6. kolovoza 2021. do 2. kolovoza 2024., predsjednik uprave, ovlašten za pojedinačno zastupanje.

Nadalje, kao ažurirani popratni dokument 9. kolovoza 2024. dostavljena je Izjava o nekažnjavanju za odabranog ponuditelja, koju je dao i potpisao Fatih Tasyakan. U ovjeri dokumenta br. 293/4 javni bilježnik je, između ostalog, naveo: „...pregledom okružnice potpisa koju je ovjerio 28. javni bilježnik BURSA-e s datumom 22.7.2024. i brojem dnevnika 27481 vidljivo je da je osoba pod imenom Fatih Tasyakan ovlaštena za pojedinačno zastupanje u ime Nilüfer savjetovanje upravljanja građevinska industrija trgovina dioničko društvo do 18.7.2027.“

U žalbenom postupku odabrani ponuditelj je dostavio Potvrdu iz trgovačkog registra od 22. srpnja 2024., Republika Turska, Direkcija Trgovačkog registra u Bursa, trgovački naziv: Nilüfer Yonetim Danismanligi İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi, zastupnici: Alpaslan Tasyakan, od 22. srpnja 2024. do 18. srpnja 2027., predsjednik uprave ovlašten za pojedinačno zastupanje i Fatih Tasyakan, od 22. srpnja 2024. do 18. srpnja 2027., predsjednik uprave, ovlašten za pojedinačno zastupanje.

Dakle, iz raspoloživih činjenica u postupku pregleda te ocjene ponuda i dokaznog materijala žalbenog postupka, proizlazi da u upravi odabranog ponuditelja nije bilo promjene članova ovlaštenih na zastupanje, već je dokazan kontinuitet članstva i ovlasti zastupanja gospodarskog subjekta, koji se nisu promijenili u trenutku donošenja ili objave odluke o odabiru. Stoga, dokazi dostavljeni u postupku pregleda i ocjene ponuda na okolnost utvrđivanja nekažnjavanja iz odredbe članka 251. ZJN 2016 valjano i potpuno dokazuju nepostojanje razloga za isključenje gospodarskog subjekta i osoba ovlaštenih na zastupanje prema toj osnovi i žalbeni navod se ocjenjuje neosnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda postupka javne nabave.

Slijedom svega naprijed navedenog, temeljem odredbe članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 103.860,00 eura, i to 66.360,00 eura na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, 18.750,00 eura na ime odvjetničkog troška za sastav žalbe i 18.750,00 na ime odvjetničkog troška za sastav podneska od 13. rujna 2024.

Sukladno članku 431. stavku 4. ZJN 2016, u slučaju odbijanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka pa je odlučeno kao pod točkom 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

V.D. PREDsjednice

Maja Kuhar

